

Esbart Català de Dansaires: més de cent anys d'història 1993 – 2009

Obres a la ciutat:	Política i govern:
1993. Illa Diagonal	1993. 30.000 treballadors de SEAT es manifesten contra el tancament de la fàbrica de la Zona Franca
1995. Entren en funcionament les primeres estacions de la línia 2 del metro	1994. Javier de la Rosa a la presó Model. Acampada a la Diagonal reclamant el 0,7 % del PIB per al Tercer Món
1996. Enderroc d'un primer bloc del Turó de la Peira per aluminosi	1996. L'Ajuntament aprova el canvi d'escut i de segell. Batalla campal entre policies i ocupes al desallotjament del cinema Princesa
1997. Primer tram del nou tramvia a la Diagonal. Enderrocament de l'estadi de l'Espanyol de l'avinguda Sarrià	1997. Manifestació ciutadana per la mort de Miguel Ángel Blanco a mans d'ETA. Dimissió de l'alcalde Pasqual Maragall a qui succeeix Joan Clos
2002. Comencen les obres de la línia 9 del metro	2000. Assassinat d'Ernest Lluch i gran manifestació ciutadana demanant justícia i diàleg
2004. Desallotjament i enderrocament de les casernes de Sant Andreu. El Trambaix comença a funcionar	2001. Tancament de 700 immigrants a les esglésies reclamant papers legals. Gran manifestació contra el Plan Hidrológico Nacional. Visita del president dels EUA Bill Clinton
2006. Comença la nova remodelació de la Plaça Lesseps	2002. Implementació de l'euro com a moneda europea. Gran manifestació contra el transvasament de l'Ebre. Cimera de la Unió Europea a Pedralbes. Manifestació antiglobalització
	2003. Manifestació i grans cassolades contra la guerra a l'Iraq. Pasqual Maragall president de la Generalitat
	2004. Manifestació contra els atemptats islamistes de Madrid. Tancament de 1.700 immigrants a la Catedral i l'Església del Pi reclamant la seva regularització
	2005. Els Mossos d'Esquadra substitueixen la Policia Nacional i Guàrdia Civil a la ciutat. Cimera Euromediterrània. Aprovació del nou Estatut de Catalunya al Parlament

	2006. Nova ordenança cívica. José Montilla president de la Generalitat. Arriben els primers «papers de Salamanca» espoliats a la Guerra Civil. Entra en vigor la Carta Municipal de Barcelona. Jordi Hereu nou alcalde. Vaga de treballadors de l'aeroport
Inauguracions: 1994. Hotel Arts. Centre de Cultura Contemporània a la Casa de la Caritat. Rambla de Mar 1995. Facultat de Psicologia de la Universitat de Barcelona a les Llars Mundet. Centre comercial Glòries. Aquàrium al Port Vell. Museu d'Art Contemporani (MACBA) al Raval 1996. Monument a Mary Sampere a la Rambla. Museu d'Història de Catalunya al Palau de Mar. Universitat Pompeu Fabra a les antigues casernes de Jaume I a la Ciutadella 1997. Teatre Nacional de Catalunya 1998. Monument a Lluís Companys a l'Arc de Triomf. Edifici El Triangle a la Plaça de Catalunya 1999. Perllongament de la Diagonal fins al mar. Auditori. World Trade Center al Port Vell 2000. Reobre el Tibidabo adquirit per l'Ajuntament 2001. Teatre Lliure al Palau d'Agricultura 2004. Remodelació definitiva del Museu d'Art Nacional de Catalunya. Tercera pista de El Prat. 2005. Torre Agbar 2006. Parc de Recerca Biomèdica	Vida ciutadana i cultural: 1993. La col·lecció Thyssen al Monestir de Pedralbes 1994. Un incendi destrueix el Liceu. Visita religiosa del Dalai Lama 1995. Tanquen els magatzems Can Jorba 1996. Reobre després de sis anys la Sala Bikini 1997. Primera platja nudista a Barcelona, a la Mar Bella. Casament de la Infanta Cristina amb Iñaki Urdangarin a la Catedral. Tancament de El Molino 1998. Tanquen La Puñalada i la Bodega Bohèmia. Chillida instal·la un mural al MACBA dedicat a la ciutat 1999. Final de la Copa d'Europa al Camp Nou. S'instal·la el Gran Casino a la Vila Olímpica. Torna a obrir el Liceu reconstruït 2001. Tarifa integrada dels transports públics 2002. Any Internacional Gaudí. Centenars de joves col·laboren en les tasques de neteja del vessament del Prestige 2003. Mor Terenci Moix. Mor Manuel Vázquez Montalbán. Gran onada de calor que provoca 118 morts en un dia. Eutanàsia a Floquet de Neu 2004. Fòrum Universal de les Cultures. Mor Joan Reventós 2005. Ensorrament de les obres del túnel del metro del Carmel. Quatre obres més de Gaudí catalogades com a patrimoni mundial per la UNESCO. Primer casament homosexual de Catalunya. 2006. El Barça campió d'Europa de futbol. Comença a aplicar-se la Llei Antitabac als locals

	públics. L'Espanyol campió de la Copa del Rei de futbol. Mor Antoni Gutiérrez Díaz 2007. Gran part de la ciutat sense llum durant quatre dies per una avaria. Mesos de problemes a Rodalies Renfe. Actuació dels Rolling Stones a l'Estadi Olímpic
--	--

L'any 1993, l'any postolímpic, és un any de gran activitat per a l'Esbart Català de Dansaires amb un cicle anual que segueix l'estructura dels darrers anys, però que també inclou algunes novetats que marcaran de manera acusada aquesta etapa que transcorre en paral·lel a la nova època després dels Jocs Olímpics celebrats a la capital de Catalunya.

Cal destacar l'establiment d'una bona relació amb l'administració municipal, que si ve ja s'havia formalitzat amb el Districte de Ciutat Vella, ara s'eixampla a través de l'Institut Municipal Barcelona Espectacles, que més endavant es convertirà en el Departament de Festes, una relació que neix del fet que un projecte de l'Esbart Català de Dansaires rebi el premi *Fes-te teva la Mercè*.

Contemporàniament, a l'Esbart Català de Dansaires es produeixen canvis substancials pel que fa a la responsabilitat musical i coreogràfica de l'entitat. Tot plegat fa que es comenci a concebre una nova etapa de la ja llarga història de l'Esbart Català de Dansaires.

Amb l'empenta dels Jocs Olímpics

A les acaballes de l'any 1992, alguns components del Junta Directiva dissenyen un projecte per presentar al concurs d'idees convocat per l'Ajuntament de Barcelona anomenat *Fes-te teva la Mercè*. Amb aquest concurs el Departament de Festes del aleshores Institut Municipal Barcelona Espectacles (IMBE) pretén recollir les propostes ciutadanes, de particulars o col·lectius, per incorporar al programa de les Festes de la Mercè i convertir-les en propostes festives per a la ciutat.

El projecte no és exactament nou, però ara se li dona forma definitiva amb motiu de la celebració l'any 1993 del vuitanta-cinquè aniversari de la fundació de l'entitat. La proposta, simple de concepció i més complexa pel que fa a la realització, preveu l'organització d'una Mostra de danses tradicionals en què l'Ajuntament de Barcelona convidi entre sis i vuit grups de balladors de danses vives de diferents poblacions de Catalunya. Els requeriments als grups convidats són que ballin de manera semblant a com ho fan a la seva festa: amb els mateixos vestits, el mateix acompanyament musical i amb un ritual semblant.

La Mostra de danses tradicionals catalanes és la guanyadora del concurs *Fes-te teva la Mercè* i, en conseqüència, l'Ajuntament de Barcelona inclou la proposta al programa de les Festes de la Mercè de l'any 1993 amb un nom més curt i de fàcil identificació: *MercèDansa*, denominació que resumeix a la perfecció la voluntat que la dansa catalana tingui el seu espai per la Mercè.

L'any 1993 és ple d'activitats de tota mena. Algunes de les quals són les habituals en els darrers temps: el Saló de la Infància i de la Joventut, on es balla els dies 5 de gener i 28 de desembre, la cercavila de Santa Eulàlia, la processó del Corpus, la Festa del Soci a la Penya Cultural Barcelonesa, la Trobada Nacional de bastoners de Catalunya, l'Aplec Internacional de la Sardana i Mostra de Grups Folklòrics, la ballada a la plaça Nova amb motiu de les Festes de Sant Roc, entre d'altres. Un altre fet que cal destacar és la cessió de peces de roba i estris de l'Esbart a la Generalitat de Catalunya perquè formin part d'una exposició sobre cultura catalana al País de Gal·les.

Però, segurament, de totes les activitats realitzades la més important és l'anada a Montserrat el dia 18 d'abril per celebrar l'aniversari, el vuitanta-cinquè, de l'entitat. Socis, dansaires i familiars es traslladen plegats a Montserrat en autocar. Allà assisteixen a la missa conventual i, encapçalades per la Junta Directiva, dues parelles de dansaires vestits i amb la senyera ofereixen a la Moreneta un ciri commemoratiu. En sortir de l'ofici, a la plaça del Monestir es realitza la ballada, que inicia la Secció Infantil i continua el Cos de dansa, que des de principis d'any està sota la responsabilitat de Ramon Batalla i Anna Bigas amb l'acompanyament musical de la Cobla Premianenca i la direcció musical de Joan Gómez. Al cap d'una setmana de l'anada a Montserrat els dansaires fan una ballada a la presó de Wad-Ras, dins de la programació de la setmana de Sant Jordi.

La temporada d'estiu resulta força activa per a l'Esbart i el dia 31 de juliol viatja fins a Borredà amb motiu del XXV Aniversari de l'Esbart Borredà. Just en arrencar el mes d'agost, els dansaires es desplacen a Florència amb la resta de components del 6à Aplec Internacional de la Sardana i Mostra de Grups Folklòrics, el dia 13 ballen a la Festa Major de Manlleu i el 19 i 20 d'agost ballen a la ciutat de Màlaga. Entremig també participen, com és costum, a les festes de Sant Roc de la Plaça Nova amb una ballada el dia 15 i la presència dels bastoners al Seguici del dia 16 d'agost.

Després d'uns dies de vacances, l'Esbart comença el mes de setembre en què es celebrarà el MercèDansa. La preparació de la primera edició del MercèDansa és llarga i difícil i s'inicia el mateix mes de març, a partir de la comunicació oficial feta a la reunió de la Junta Directiva del dia 9 de març de l'acceptació de la proposta. Els esforços, però, es veuran recompensats pel gran èxit de l'acte i els bons comentaris que genera. El MercèDansa de 1993 presenta el Ball de Nans de l'Ametlla de Merola, el Ball del Gambeto de Riudaura, el Ball de Cavallets, Gegants i Mulassa de Sant Feliu de Pallerols, la Dansa d'Arenys de Munt, el Cap de dansa d'El Pinell de Brai i el Contrapàs de Prats de Lluçanès.

El festival es realitza en dues parts: al matí al pla de la Seu, amb la Catedral barcelonina com a escenari natural, i a la tarda a la plaça de Sant Jaume. L'acte matinal, al seu temps, també té dues parts: a la primera es presenten els balls de les poblacions convidades, un darrere l'altre, i la segona part es dedica al públic que vol ballar algun d'aquests balls, o bé una part, sempre i quan es puguin ballar sense assaig previ. En aquest cas, també hi participen tots els balladors i balladores convidats. L'èxit de tota la programació i el fet que cada any es puguin presentar danses diferents fan que la proposta *MercèDansa* es torni a programar cada any fins a l'actualitat, i fins i tot que alguns anys es vegi ampliada.

Un dels grups convidats al MercèDansa del 1993 balla una jota tarragonina, el Cap de Dansa del Pinell de Brai, recuperada gràcies a la tasca de dos dansaires de l'Esbart Català: Josep Ma Ferré i Margarida Aniorte. Després de la seva reconstrucció i estrena a El Pinell de Brai, amb motiu de la Festa Major

dedicada a Sant Llorenç, i de la vinguda dels balladors a Barcelona, Ferré i Aniorte ensenyen el Cap de Dansa als dansaires de l'Esbart Català i des d'aleshores es converteix en un dels balls programat cada any.

Els esforços s'han de compaginar amb la logística necessària per tal que els cavallets de l'Esbart Català de Dansaires es converteixin en els Cavallets Cotoners de Barcelona, participin en el Toc d'Inici, el Seguici d'Autoritats i la Cavalcada de la Mercè.

També cal afegir la participació de l'Esbart a la Mostra d'Associacions que s'organitza al passeig dels Til·lers del parc de la Ciutadella. De fet, entre els anys 1993 i 1994 es fixa la participació de l'Esbart Català de Dansaires als actes de les Festes de la Mercè dels anys posteriors. Aquesta participació sempre ha suposat molt d'esforç d'organització, però també ha generat molta satisfacció per als directius, dansaires i socis col·laboradors pels reptes aconseguits i els bons resultats obtinguts. En agraïment a tothom, la Junta Directiva els convida a un sopar que amb els anys es convertirà en un clàssic i una activitat social més de l'entitat.

L'any 1993 també destaquen altres qüestions tractades a l'Assemblea de socis. Una d'aquestes qüestions és el treball a la Biblioteca per a la recatalogació i reclassificació de totes les obres per aconseguir una ordenació més racional i que estalviï espai. Una altra és la proposta de comprar un ordinador per ajudar a les tasques de Secretaria que cada vegada són més extenses. També es proposa Joan Gómez com a Director Musical, càrrec que aquest accepta. I el darrer fet que cal remarcar és la proposta del President Palouzié a l'Assemblea de socis de restaurar els elements teixits i brodats de la Senyera modernista, proposta acceptada per unanimitat i per a la qual es demana pressupost a diversos especialistes.

El mes de gener de 1994 inicia un nou any amb dues notícies importants per a l'entitat. En primer lloc, la voluntat de l'Ajuntament de Barcelona que l'Esbart torni a organitzar els mateixos actes per a les Festes de la Mercè 94, amb diferents grups de dansa i amb una estructura semblant a la de l'any 1993. Aquesta notícia, juntament amb la proposta que els cavallets de l'Esbart s'incorporin al conjunt del Bestiari Històric de Barcelona, és molt ben rebuda per tothom. Això sí, per a la incorporació dels cavallets cal que tinguin una imatge semblant a la que tenien quan sortien a la Processó de Corpus, segons mostra un gravat del segle XVIII.

Per tal d'aconseguir-ho es confeccionen vuit llances de fusta amb un petit penó amb l'escut del Bisbat de Barcelona, vuit escuts per aplicar als faldellins dels cavalls i es repassen les llances disponibles. Després d'un estudi, es deixa fixada la indumentària que han de portar els portadors i portadores dels cavallets i es decideix que poden portar llança o espasa, o ambdós objectes, segons l'acte i segons si han de ballar o només desfil·lar. A la reunió de la Junta Directiva es comunica que el polític Miquel Roca i Junyent ha visitat la Penya Cultural Barcelonesa i, en veure'ls, s'ha interessat pels cavallets. Com a resultat d'aquesta visita i gràcies a les seves gestions, els cavallets de cartró pedra comprats l'any 1933 es porten el mes de novembre al centre municipal de Can Xatarra on són restaurats amb una intervenció en profunditat.

La recuperació dels Cavallets Cotoners per part de l'Esbart també comporta una altra proposta: la incorporació de l'Esbart Català de Dansaires a l'Associació Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari

de Ciutat Vella, associació federativa molt activa que aplega les entitats responsables de les altres peces del Bestiari Històric de Barcelona. Aquestes entitats també tenen una o més parelles de gegants i són les responsables de les festes majors dels barris del Districte de Ciutat Vella, així com de la recuperació de les Festes de Santa Eulàlia i de la seva organització.

D'aquesta manera i a partir d'aquest any, l'Esbart Català de Dansaires passa a compartir part de la seva història amb les entitats associades a la Coordinadora: Associació de Festes de la Plaça Nova, Associació d'Amics dels Gegants del Pi, Amics dels Gegants Ramon i Lola i Colla de Geganters, grallers i bestiari de la Barceloneta. L'ingrés a la Coordinadora representarà un augment de les activitats anuals de l'Esbart, ja que a partir d'ara pren part activa en la gestió i organització d'actes festius a la ciutat de Barcelona i crea i realitza nombrosos projectes culturals amb la resta d'entitats associades.

Algunes de les altres tasques que ocupen els socis són: l'ampliació de l'espai destinat a vestuari, l'inventari de les peces de roba i objectes del vestuari o la participació a ExpoCultura 1994 organitzada per la Generalitat de Catalunya. Però la qüestió que més preocupa la Junta Directiva és el rumor que diu que la Peña Cultural Barcelonesa, a la seu de la qual s'hostatja l'Esbart, ha de tancar a causa de les deficiències en les mesures de seguretat de l'edifici, un rumor que es confirma el mes de juny.

Al llarg de l'any 1994 hi ha dos canvis importants en les dues seccions de dansa. Pel que fa a la Secció Infantil es proposa dividir el grup en dues seccions, com ja s'havia fet anys enrere, la Infantil amb els més menuts, fins als nou o deu anys, i la Juvenil amb els nois i noies menors de catorze anys. De la Secció Infantil se'n fa càrrec Núria Vinyoles i de la Juvenil Elisabet Viladrich, ambdues coordinades per Oriol Fonollosa. El segon canvi afectarà el Cos de dansa en assumir-ne Anna Bigas la responsabilitat.

Aquest any l'activitat és extensa i variada i s'inicia el dia 19 de gener amb una ballada privada destinada al personal de l'Hotel Arts de Barcelona, amb motiu de la seva inauguració. Les Festes de Santa Eulàlia també porten força activitat als dansaires, ja que el 1994, a més de la Cercavila de Santa Eulàlia, també es balla a la Plaça del Rei amb un repertori confeccionat per a la ocasió amb balls d'hivern i del cicle de Carnaval.

El dia 24 d'abril es realitza la Ballada del Soci a la Peña Cultural Barcelonesa, tot i que una mala notícia entristirà l'acte: la defunció de Fèlix Sarrat, antic president de l'entitat. El dia 27 es balla en un altre hotel, en aquest cas l'Atenea Aparthotel, on es fa una mostra de balls de societat convidat per l'Esbart de la Institució Cultural de Les Corts. L'endemà, convidat també per l'Esbart de les Corts participa en les 12 hores de dansa catalana a la plaça de la Concòrdia. De tota manera, aquestes col·laboracions no són una casualitat, ja que l'Esbart de la Institució Cultural de Les Corts és soci de l'Esbart Català de Dansaires i el seu mestre és Ramon Trullols, dansaire de l'Esbart Català. Al llarg de l'estiu els dansaires viatgen a La Granada, Arenys de Munt, Bagà i Sabadell, a més de ballar al Poble Nou, Poble Sec i a la Plaça Nova amb motiu de les festes majors respectives.

Per les Festes de la Mercè els Cavallets Cotoners passen a formar part definitivament del Bestiari Històric de la ciutat, la qual cosa vol dir que a partir d'aquest moment se'ls podrà veure a l'exposició de bestiari del Palau de la Virreina, al Toc d'Inici que comença les festes a la plaça de Sant Jaume, al Seguici d'Autoritats i a la Cavalcada de la Mercè. Gairebé sense temps per descansar després de la Festa Major, l'Esbart participa en un altre projecte, Expocultura 94, que obre els actes d'inauguració

amb una cercavila al Moll de la Fusta on participen els bastoners de l'Esbart. En el mateix marc d'Expocultura, el dilluns dia 10 d'octubre es fa la primera sessió de La Cafetera i el diumenge següent es fa una mostra de danses en un dels actes de cloenda.

Abans de tancar l'any, encara es presenten més propostes: l'organització d'una associació federativa d'entitats amb elements de bestiar de la qual l'Esbart en serà soci fundador, el convit a desenvolupar un dels projectes presentats a Barcelona 2001-Ciutat Cultural i, finalment, la proposta de prendre part en un consell assessor de les festes de la Mercè. En aquest cas, totes tindran una resposta afirmativa. L'any es tanca amb l'Assemblea de socis del dia 18 de desembre i la col·laboració al Saló de la Infància, el dia 31 de desembre.

L'any 1995 comença amb dues notícies: l'acceptació de Montserrat Garrich d'exercir de mestra auxiliar i el donatiu de peces de roba fet per Carles d'Abàsolo. En properes reunions de la Junta Directiva es comunicarà que la Federació d'Ateneus de Catalunya ha concedit a l'Esbart el Premi Ateneu per la iniciativa dels cursos de La Cafetera i que la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella ha encarregat a Jordi Fàbregas una peça musical per al ball dels Cavallets Cotoners de Barcelona, que un cop estigui enllestida lliurarà a l'Esbart Català de Dansaires.

Malgrat tot, sobre l'Esbart pesen més que cap altra cosa les dificultats de la Penya Cultural Barcelonesa i la possibilitat que aquesta tanqui la seu de manera imminent, notícia que el mes de juny és més que segura. Els components de la Junta comencen a mirar locals per llogar o per comprar i a fer gestions a totes les administracions: Ajuntament de Barcelona i Generalitat de Catalunya. Paral·lelament, s'intenta constituir una junta gestora per fer el traspàs de l'actual Junta Directiva de la Penya i així evitar el tancament de l'edifici.

A principis del mes de març, l'Esbart rep de l'Associació d'Amics dels Gegants del Pi el convit perquè les seccions infantil i juvenil facin una ballada en el marc de les primeres Festes de sant Josep Oriol que organitza aquesta associació. Aquest acte, que es fa a la plaça que porta el nom del sant barceloní, es convertirà amb el pas dels anys en una activitat clàssica en començar la primavera per aquestes dues seccions que sempre han estat acompanyades per la música d'El Grupet.

L'any 1995, l'Obra del Ballet Popular compleix cinquanta anys d'història. Aquesta entitat de caire federatiu i de la qual l'Esbart és soci fundador té un Departament d'Esbarts i celebra l'esdeveniment amb diversos actes. Un d'aquests actes és la ballada d'esbarts dansaires a la plaça de Sant Jaume el dia 10 de juny on ballen dues parelles de diversos grups, entre les quals hi ha dues parelles de l'Esbart Català de Dansaires.

Durant la primavera i l'estiu l'activitat no cessa: els dies 1 i 2 d'abril La Cafetera viatja fins a Tuir on es fa un cap de setmana intensiu sobre dansa catalana; el 7 d'abril es col·labora en l'acte de cloenda del cicle de música Tradicionàrius; l'1 de maig es participa en l'acte inaugural del Museu d'Art Contemporani de Barcelona; el 7 de maig es balla al Festival de los Pueblos de España de Vitòria; el diumenge 8 a la Penya Cultural Barcelonesa es fa la ballada del Soci; el 20 es participa en la Trobada nacional de bastoners de Catalunya a Sant Bartomeu del Grau i l'endemà, amb els Cavallets Cotoners, l'Esbart és present als actes que commemoren el 150è aniversari del naixement de Jacint Verdaguer a Folgueroles, lloc on va néixer, i als d'inauguració de la restauració del Monestir de Pedret.

Entre el mes de juliol i la primera quinzena del mes de setembre es balla a Sant Andreu de la Barca, Canet de Mar, Prats de Molló, Tuir, Hannover, El Pinell de Brai, Moià, Sant Martí Sarroca i Montserrat, en aquest darrer cas en benefici dels malalts d'Alzheimer. A Barcelona també participa en la processó del Corpus, les festes de la Vila Olímpica, de la Plaça Nova i al Palau de Congressos en l'acte d'obertura del Congress Respiratory Society.

El setembre aporta dues novetats a les Festes de la Mercè: una és l'estrena de la peça musical del ball dels Cavallets Cotoners del Toc d'Inici, obra del músic barceloní Jordi Fàbregas i que, encarregada per la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella, ha estat lliurada a l'Esbart Català de Dansaires. L'altra és un afegitó que es fa a la cloenda del MercèDansa, on es convida el públic present a la plaça de Sant Jaume a ballar de manera alegre, informal i festiva un galop. Aquest acte de tancament del MercèDansa s'anomenarà, a partir de l'any següent, el Galop de la Mercè i amb el temps esdevindrà una activitat pròpiament barcelonina. Abans de tancar l'any i amb el fred del mes de desembre, l'Esbart pren part a la primera Diada de les Tradicions i els Costums Nadalencs que organitza l'Associació de Firaires de la Fira de Santa Llúcia de l'Avinguda de la Catedral, acte en el qual a la llarga només ballaran els components de les seccions infantil i juvenil.

Ara bé, si hi ha una qüestió que marca l'Esbart Català de Dansaires l'any 1995 és el tancament de la Penya Cultural Barcelonesa que la directiva d'aquesta entitat anuncia per a finals d'any. Després de diversos intents infructuosos per trobar una solució, l'Esbart decideix que el dia 29 de desembre retirarà tot el seu patrimoni de la Penya Cultural Barcelonesa.

Paral·lelament a totes les activitats, alguns membres de l'Esbart preparen una comunicació per al II Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana que tracta l'estat del centre de documentació de dansa i que, amb el títol de *Centre de Documentació de Dansa Tradicional catalana de l'Esbart català de Dansaires*, es llegirà el dia 17 de febrer de 1996 a Banyoles durant la jornada sobre patrimoni. Simultàniament, altres components preparen el pressupost de restauració de la Senyera que es vol presentar a l'Assemblea de socis perquè aquesta doni el seu vist-i-plau.

Abans d'acabar l'any encara arriba una nova proposta a l'Esbart: formar part d'una organització sense personalitat jurídica composta per associacions, que s'ha acordat anomenar Senat de les Tradicions de la Mercè, amb la finalitat de vetllar pels actes tradicionals de la Festa Major de Barcelona.

Durant la reunió de la Junta Directiva del dia 30 de desembre, que serà la darrera activitat de l'Esbart al número 55 del carrer de Sant Pere més Baix, es comunica que el dia 31 de desembre de 1995 aquesta associació tancarà definitivament les portes i que s'han de lliurar les claus de l'edifici a la propietat. El patrimoni, guardat ara en diversos locals i cases de socis i entitats, ha estat inventariat, ordenat, encapsat i retirat dos dies abans gràcies a l'esforç dels directius i dansaires, a qui el President Palouzié agraeix la tasca acurada i ràpida.

Gràcies al resultat de les gestions fetes al Districte de Ciutat Vella per part de l'Ajuntament de Barcelona, amb els responsables del qual s'han mantingut nombroses converses, després de les vacances de Nadal els assaigs es fan als centres cívics Pati Llimona, les seccions infantil i juvenil, i Barceloneta, on assagen els grans. Les sessions de La Cafetera es realitzen a la seu del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana de la Generalitat de Catalunya, a l'avinguda de

santa Madrona. Finalment, les reunions de la Junta Directiva es fan a les cases particulars dels membres de la Junta.

A la seu del Passatge del Crèdit

L'any 1996, l'Esbart Català de Dansaires passa a formar part de les dues associacions que ja han estat en procés de constitució l'any anterior: l'Associació Agrupació del Bestiari Festiu, que agrupa les peces d'imatgeria festiva amb forma zoomòrfica com ara els cavallets, i el Senat de les Tradicions de la Mercè. També es fa realitat un altre projecte: la construcció de la pàgina web de l'Esbart, que fa que altre cop sigui pioner, en aquest cas en els temes de difusió d'informació. La pàgina, austera per alguns, conté un resum de la història de l'entitat, alguns apartats referits a activitats periòdiques com ara La Cafetera, el MercèDansa, etc. i una agenda amb la informació de les activitats previstes.

El dia 9 de març, a Santa Fe del Penedès, es realitza l'acte de cloenda de l'àmbit de bestiari del II Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana, amb una exposició de diversos elements d'imatgeria entre els quals hi ha una parella de Cavallets de l'Esbart Català de Dansaires. L'entitat també participa en els actes de cloenda generals que tenen lloc a Lloret de Mar el dia 20 d'abril.

El 1996, la Ballada del Soci es realitza el dia 24 de març a l'escola Pere Vila; l'acte s'aprofita per anunciar en el text d'inici del programa de mà que l'Esbart llogarà un local de planta baixa i soterrani al passatge del Crèdit, una de les travessies del carrer de Ferran, just sota la plaça de Sant Jaume. El lloguer es fa efectiu amb data 1 de maig, tot i que abans de poder-lo fer servir cal condicionar-lo amb diverses obres de millora que requereixen una bona inversió econòmica per part de l'Esbart (instal·lació elèctrica, consolidació dels terres, lavabo, consolidació de columnes, etc.), que suposarà que fins el mes de setembre no s'hi pugui realitzar cap activitat. Jordi Bartolomé i Joan Ignasi Calabuig són els encarregats de coordinar les tasques d'adequació del nou local, el primer pel que fa a les obres i el segon pel que fa a totes les qüestions legals relacionades amb permisos d'activitats, ocupació i evacuació. Amb el nou local la Junta Directiva decideix contractar una assegurança que cobreixi els danys a l'Arxiu, Biblioteca, Vestuari i Senyera per inundacions o robatoris i que també cobreixi els danys que l'Esbart pugui ocasionar a tercers en les seves activitats.

A la reunió de la Junta Directiva celebrada el dia 26 d'abril, Josep Palouzié ressenya l'entrevista amb el President del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana per agrair-li el suport rebut i també per exposar-li la voluntat de l'Esbart Català de Dansaires d'optar a la declaració d'Associació d'Interès Cultural per part de la Generalitat de Catalunya, entre altres temes.

Pel que fa a les activitats de l'any 1996 cal destacar les col·laboracions amb diverses entitats i associacions barcelonines: el 15è Aniversari del Casal d'Avis Josep Trueta el 18 de maig, la ballada el 23 de maig al Casal d'Avis de La Guineueta i la ballada el dia 1 de juny a l'Agrupament Escolta Pau Claris. Altres activitats porten el cos de dansa a ballar a Vitòria el dia 14 de maig, a l'estadi del F.C. Barcelona amb motiu de la 1a Trobada Nacional d'Esbarts Dansaires de Catalunya, el dia 20 d'octubre a la Trobada d'Esbarts Infantils realitzada amb motiu del 25è Aniversari de l'Esbart Santa Tecla, al Saló de la Infància i de la Joventut per les festes de Nadal, etc.

A aquestes activitats, cal afegir les que ja són tradició amb motiu de les festes majors dels barris de Ciutat Vella, les Festes de Santa Eulàlia, la processó del Corpus i les Festes de la Mercè, entre altres.

Durant les Festes de la Mercè, l'Esbart Català de Dansaires participa en el primer Matí Bastoner, acte que reuneix les colles bastoneres de la ciutat i que consisteix en una ballada inicial de lluïment en una plaça i una cercavila per diferents carrers del centre de la ciutat fins a una altra plaça o espai adient on s'hi fa la ballada de cloenda. El Matí Bastoner és coordinat des del primer any pels components de l'Esbart Català de Dansaires que també tenen al seu càrrec la presentació de les colles bastoneres.

El mes d'octubre es rep la proposta de la Coordinadora de colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella perquè l'Esbart tregui al carrer la Carassa, peça d'imatgeria que llença caramels als nens i que al llarg del cicle nadalenc surt al carrer per la Fira de Llúcia.

L'any 1997 comença de manera ben diferent per a l'Esbart Català de Dansaires si ho comparem amb l'any anterior. Com que ja s'ha resolt el problema de la seu social, les obres del local del passatge del Crèdit estan gairebé enllestides, la documentació relativa a aquestes presentada i la Junta Directiva ja està realitzant les gestions pertinents per legalitzar la nova seu social gràcies al projecte redactat pels socis Joan Ignasi Calabuig i Glòria Viladrich, els esforços es poden dedicar a altres temes. De tota manera, cal dir que tot això ha comportat una forta despesa econòmica que fa que, d'una banda, el President demani que es redueixin al mínim les despeses anuals i, d'altra banda, es concertin nombroses entrevistes amb responsables de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona per obtenir la col·laboració econòmica d'aquestes administracions i així poder fer front a les nombroses despeses.

De tota manera, l'any comença amb nous projectes: es prepara tota la documentació per demanar a la Generalitat de Catalunya la declaració d'Associació d'Interès cultural, es programa una conferència sobre la festa del Corpus a Barcelona i es proposa crear un premi per estudis inèdits de dansa catalana per l'any 1998, amb motiu del norantè aniversari de la fundació.

L'any també porta canvis importants a l'Esbart. A la reunió de la Junta Directiva del dia 25 de març, Josep Palouzié comunica als companys que per motius de salut ha de dimitir del càrrec de President i proposa Jordi Bartolomé per tal que el substitueixi. Bartolomé accepta i la resta dels components de la Junta Directiva hi estan d'acord. Palouzié fa efectiva la dimissió el dia 16 d'abril, malgrat els intents de la Junta d'aturar-la, i Bartolomé és nomenat President en funcions. El mes de setembre es produeix un altre canvi, en aquest cas la incorporació de Ramon Trullols com a mestre auxiliar del cos de dansa.

Un dels temes que es treballa al llarg de tot l'any és la celebració del norantè aniversari de la fundació de l'Esbart que s'escaurà el proper any. El programa general de celebracions inclou una sortida al Parc Natural de sant Miquel del Fai per fer-hi una ballada, una passejada, l'oferiment d'un ciri commemoratiu i un àpat de germanor, projecte que desenvolupa Elisabet Viladrich, la convocatòria del I Premi Rafel per estudis sobre dansa catalana, una sessió de jocs infantils i danses per a infants, una matinal amb cercavila, ballada i aperitiu de germanor i la celebració del desè aniversari dels cursos de La Cafetera.

La celebració del 125è aniversari de la introducció dels primers tramvies a la capital catalana engresca també els directius i dansaires i l'Esbart participa en dos actes: la ballada a l'actual plaça de John F. Kennedy i la gran rua que amb diferents elements repassa la història i evolució de la ciutat des de 1862. Els actes però queden deslluïts per les inclemències del temps i la rua s'ajorna dues setmanes.

Sens dubte, els protagonistes sempre recordaran certs moments d'angoixa i disbauxa sota la salvatge pluja.

El 16 de març arriba la Ballada del Soci que aquest any es realitza a l'Escola Milà i Fontanals. El mes d'abril es realitza una activitat amb els grups d'alumnes de Sarajevo convidats per l'Ajuntament de Barcelona. A les sessions del curs de La Cafetera s'afegeixen les sessions monogràfiques especials sobre aspectes teòrics, com les dedicades als arxius de dansa de Catalunya i al procediment per documentar una dansa, o sobre aspectes pràctics amb la previsió de dues sessions sobre la tècnica bàsica de dansa tradicional. Aquest esforç de programació es completa amb la conferència sobre la processó del Corpus a la ciutat de Barcelona que es realitza el 24 maig al Centre Cívic Pati Llimona, just el dia anterior a la processó.

A més de la processó, a Barcelona es realitzen, com ja és habitual i resseguint el calendari de Ciutat Vella, les activitats de les Festes de Santa Eulàlia, Sant Josep Oriol, Sant Roc de la Plaça Nova, la Mercè i Santa Llúcia. Fora de la ciutat, l'Esbart viatja al Parc Natural de Sant Miquel del Fai, a Vielha, a Vitòria per assistir al Festival de los Pueblos de España, a Sant Cugat del Vallès per participar a la 22a Trobada Nacional de bastoners de Catalunya i a Salardú, Martorell i Malgrat de Mar.

Com sempre, l'any es tanca amb l'Assemblea General de socis convocada, com és costum, pel mes de desembre, durant la qual s'exposen diversos temes d'interès: el conveni signat entre l'Esbart i la Universitat Autònoma de Barcelona per poder acollir alumnes en pràctiques de la Facultat de Pedagogia, que caldrà afegir als estudiants de l'assignatura d'Etnologia dels Països Catalans de la Universitat de Barcelona que assisteixen a La Cafetera, i la incorporació de nois per fer la prestació social substitutòria al servei militar; la previsió de publicació del manual de descripció coreogràfica del sistema que s'usa als dossiers de La Cafetera, creat per Ma Rosa Alonso i desenvolupat per ella i altres components de l'entitat, i sobretot el projecte de celebració del 90è aniversari de la fundació i en especial la presentació del I Premi Rafel Tudó per estudis sobre dansa catalana.

El dia 25 d'abril de 1998 es realitza una Assemblea Extraordinària de socis amb un únic punt del dia: que l'assemblea es pronunciï sobre la possibilitat de crear la Fundació Esbart Català de Dansaires, proposta que des de finals de l'any anterior està damunt la taula. Els socis decideixen crear la fundació, sempre i quan la seva creació suposi un avantatge per a l'Entitat, i atorga al conjunt de la Junta Directiva la facultat de realitzar les gestions pertinents.

L'endemà es dona el tret de sortida als actes del norantè aniversari amb l'acte matinal a Barcelona, en què col·laboren totes les entitats companyes de la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella i Ballets de Catalunya i l'acompanyament musical d'El Grupet i de Socarrel. Al carrer de Ferran, a la seu de l'Esbart Català de Dansaires, es concentren les peces d'imatgeria i gegants de les colles i els balladors de Ballets de Catalunya i de l'Esbart Català de Dansaires a punt per arrencar la cercavila que passarà per la Rambla, el carrer Ample i que arribarà fins a la plaça de la Mercè, lloc on es realitzarà una ballada de gegants i bestiari seguida dels balls en què participen els balladors i balladores de totes les edats de l'Esbart Català de Dansaires i Ballets de Catalunya. En finalitzar la ballada, que compta amb la presència del Regidor del Districte de Ciutat Vella, tothom es dirigeix a la

plaça de Frederic Marès on té lloc l'aperitiu de germanor amb tots els participants i socis de l'Esbart i el reconeixement a les entitats que han col·laborat en aquest acte reeixit. El mateix 26 d'abril es convoca oficialment la convocatòria del Premi Rafel Tudó.

Al mes de juny es realitzen dos actes més: el primer, el dia 13 amb el nom de Matí de jocs i danses que té lloc a la plaça de la Mercè on diversos components de l'Esbart ajudats per monitors fan jugar i ballar els nens i nenes del barri. I el segon el dia 15, quan es realitza un acte protocol·lari per celebrar la cloenda del desè curs de La Cafetera i fer un reconeixement als alumnes que han assistit al llarg de cinc o deu cursos. El norantè aniversari també deixa dues propostes que no consisteixen en actes puntuals, sinó que són de realització periòdica: el Premi Rafel Tudó i els Balls del diumenge, com el curs de La Cafetera ho va ser amb motiu del vuitantè aniversari.

L'objectiu de l'Esbart Català de Dansaires de convocatòria d'un premi és fer sortir dels calaixos i armaris dels autors aquells estudis inèdits sobre dansa o qualsevol aspecte relacionat amb aquesta. El premi consisteix en la publicació de l'estudi, a més d'un trofeu per a l'autor o autors, de manera que la contribució sigui doble: reconeixement als autors i suport a l'edició en dansa. La I convocatòria premia l'estudi sobre les danses i les tradicions de Sant Feliu de Codines realitzat per Núria Vinyoles. També es concedeix un accèssit a Anna Capitan de Sant Andreu de la Barca pel seu treball sobre *l'Aplicació del ball del Patatuf a l'escola*.

Els Balls del diumenge tenen una finalitat ben diferent: fomentar la pràctica del ball al públic general de manera informal i oberta.

El conjunt de totes les propostes fa que l'Esbart Català de Dansaires sigui l'única entitat cultural de caire privat que té una programació estable d'activitats al voltant de la dansa catalana. Això, però, implica una gran inversió de temps, recursos econòmics i sobretot persones que en tinguin cura, inversió que es superposa a la ja necessària per atendre la resta d'activitats. De tota manera, tot plegat també evidencia una entitat extraordinàriament viva, activa i que té la mirada posada en el futur.

Enmig dels actes d'aniversari, l'Esbart continua atenent la resta d'activitats previstes per als mesos de gener a juny: la participació dels Cavallets Cotoners a l'acte que es fa a la Plaça del Rei com a cloenda de la Mostra de Bestiari festiu de Catalunya i Valònia que ha tingut lloc al Saló del Tinell, la presència dels bastoners grans a la festa de les Enramades d'Arbúcies o el viatge a Vitòria. També cal destacar les col·laboracions en els actes destinats als joves de Sarajevo que es troben a Barcelona, a la diada de Sant Jordi de l'escola Ramon Llull o a l'aniversari de la Residència El Mil·lenari. Durant l'estiu el moviment no s'atura i els dansaires es desplacen a Sant Gervasi, Sant Vicenç dels Horts, Martorell i a les Festes de Sant Roc de la Plaça Nova.

Aquest any 1998 s'incorpora una novetat a la història de l'Esbart Català de Dansaires i alhora a la història de les Festes de la Mercè: l'estrena, el dia 24 a la plaça de Sant Jaume, de la melodia que des d'aquella data acompanya les evolucions del galop de la Mercè. La composició, anomenada El Galop de la Mercè, del músic Jesús Ventura és una peça brillant, acolorida i engrescadora que disposa tothom a saltar tot evolucionant per la plaça.

El dia 25 d'octubre es celebra la Ballada del Soci a la Sala Raval de Barcelona, en el transcurs de la qual es concedeix el I Premi Rafel Tudó. Segons el resultat de l'acte del Jurat es concedeix el premi i un accèssit a les autores Núria Vinyoles i Anna Capitan respectivament. Al llarg de l'acte es rep una placa commemorativa del 90è aniversari obsequiada pel Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

Abans de tancar aquest any d'aniversari i de múltiples activitats, l'entitat encara participa en diversos actes, tots a la ciutat de Barcelona. El dia 29 de novembre balla una sardana acompanyada per la Banda Municipal de Barcelona a l'acte que el Futbol Club Barcelona organitza a la plaça de la Mercè en commemoració del centenari del club. El 8 de desembre balla a la plaça Major del Poble Espanyol amb motiu de la Fira de Nadal i el dia 17 al Centre Cívic de la Mare de Déu del Coll col·laborant en l'acte anual de Ràdio Gràcia. També cal esmentar la participació en una altra activitat: l'emotiu acte que amb el nom de *Danses per Centreamèrica* s'organitza a la Parròquia del Congrés en benefici de tots els afectats que han deixat els desastres naturals a diversos països.

Si el 1998 l'Esbart Català de Dansaires es solidaritza amb els centreamericans, el 1999 s'afegeix a dos dels projectes de la campanya *Barcelona 2004*.

Encarant el nou segle

A més de les activitats anuals de principis d'any, el dia 28 de febrer, els Cavallets Cotoners participen en l'acte *La Diagonal es casa amb el mar* amb el qual es dona per inaugurada l'arribada de l'avinguda fins el mar. L'any segueix amb la col·laboració amb l'Associació dels Amics dels Gegants del Pi per Sant Josep Oriol i amb altres col·lectius amb motiu de Sant Jordi.

Durant el primer trimestre, el Centre de Promoció de la Cultura Popular Catalana de la Generalitat de Catalunya i Edicions El Mèdol publiquen el *Manual de descripció coreogràfica de dansa tradicional* que preparen Montserrat Garrich, Anna i Núria Vinyoles, segons el sistema de descripció desenvolupat per Ma Rosa Alonso que s'utilitza per escriure les descripcions dels balls als dossiers destinats als alumnes del curs La Cafetera, entre altres usos. Aquesta publicació suposa omplir el buit d'un manual de sistema coreogràfic actual, pensat especialment per descriure danses tradicionals. L'obra es presenta el dia 4 d'octubre a la seu de l'Esbart dins la programació de Presentacions 1999.

El diumenge 16 maig, Cavallets i bastoners arriben fins al Districte de Nou Barris per festejar, amb gegant i bestiar, la Festa Major d'aquesta part alta de Barcelona, participació que es repetirà en moltes ocasions. Del juny a l'agost, els dansaires fan dos viatges per Espanya: el primer a Vitòria, on tornen a participar en representació de Catalunya al festival de los Pueblos d'Espanya els dies 19 i 20 de juny, i a Jumilla, al Festival Internacional de Folklore Ciudad de Jumilla organitzat els dies 14 i 15 d'agost, un cop ja han ballat a les Festes de Sant Roc de la Plaça Nova. Ambdues activitats seran molt recordades pels balladors i balladores, com també ho serà prendre part, el dia 17 de setembre, en l'acte d'inauguració de l'exposició *150 anys de ball a Barcelona: El Liceu* realitzada a l'Escola Bailongu de Barcelona on es ballen uns llancers i rigodons.

El mes de setembre, l'Esbart rep sis cavallets de mida més petita que els Cotoners, amb els cascs i espases corresponents, donatiu de Carles d'Abàsolo. Més endavant, a i un cop s'hagin confeccionat les faldilles adients, aquests cavallets seran portats pels components de la Secció Juvenil i rebran el nom de Cavallets Petits.

Al llarg de l'any es produeixen diverses novetats: s'encarrega a El Grupet, conjunt musical que acompanya l'Esbart, l'enregistrament de quaranta danses, les més ballades, per disposar d'enregistraments de qualitat per aquells casos en què és impossible comptar amb músics en directe, com ara col·laboracions en residències d'avis, escoles, etc. Pel que fa als mestres, es produeix la substitució de Ramon Trullols per Carles d'Abàsolo, com a mestre auxiliar del cos de dansa.

Aquest any també és quan es dona forma al pas dels dansaires d'una secció a l'altra. Fins el moment, el costum era que un ballador o balladora en arribar al grup adult saltés una cadira en senyal de traspasar una etapa de la vida. El pas de la Secció Infantil a la Juvenil, però, fins ara no es marcava amb cap acció. Per això, es decideix que cada any, just passades les Festes de la Mercè, que és el veritable inici del curs a l'Esbart, es faci una petita cerimònia perquè els nens i nenes que marxen de la Secció Infantil o de la Juvenil s'acomiadin dels seus companys deixant físicament el grup i ingressant al següent, a més de rebre un diploma acreditatiu i saltar un banc que separa els grups de les diferents seccions.

A l'apartat de projectes es desenvolupa el de la preparació de materials didàctics adreçats als alumnes d'ensenyament primari, que acaba d'endegar Glòria Viladrich, i l'estudi de la restauració de la Senyera, projecte llargament tractat a les reunions de la Junta Directiva i Assemblees de socis i que finalment es durà a terme. També cal destacar la participació a les *I Jornadas de Danza e Investigación* a Múrcia els dia 18 de desembre per presentar el sistema de descripció coreogràfica.

No obstant això, una de les notícies més importants de l'any 1999 és la declaració de l'Esbart Català de Dansaires com a Associació d'Interès Cultural per la Generalitat de Catalunya. La voluntat de formular la sol·licitud de declaració ja ve d'anys enrere quan el President Josep Palouzié l'exposa a Joan Vigal i Gayolà, aleshores Director del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, en una entrevista realitzada el mes d'abril de l'any 1996. La proposta es tracta a l'Assemblea General de socis d'aquest any i el conjunt dels socis autoritza els components de la Junta Directiva perquè facin les gestions necessàries i preparin la documentació, que es lliura juntament amb la sol·licitud el dia 20 de juny de 1997 amb l'esperança que la Declaració coincideixi amb els actes de celebració del norantè aniversari de la fundació.

La declaració d'Associació d'interès cultural arriba però finalment l'any 1999 quan es publica al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya el dia 18 de novembre, notícia molt satisfactòria, comentada i celebrada a l'Assemblea General de socis que s'escau el 19 de desembre.

Malgrat que a mida que passen els mesos, l'Esbart Català de Dansaires cada cop està més ben instal·lat a la seu del Passatge del Crèdit, la Junta Directiva continua fent esforços i gestions per trobar una altra solució que no suposi una inversió econòmica en el lloguer tan gran. A aquest efecte, es mantenen converses diverses amb diferents estaments i consultes als socis per considerar les possibilitats de futur de la seu.

A més de les activitats habituals en els darrers anys i de la participació al calendari festiu de la ciutat de Barcelona, l'any 2000 destaca per la participació a la ballada de Carnaval que organitza l'Esbart Dansaire de Sabadell. També cal destacar la presència de tots els balladors als actes públics de carrer que s'organitzen amb motiu dels 150 anys de la tenora, al Portal de la Pau; la pluja, però, desllueix el matí del dia 11 de juny que es recordarà per ser l'única vegada, fins el moment, que l'Esbart ha ballat dins les instal·lacions del Maremàgnum. Altres activitats destacades són la col·laboració amb el programa *Sardana* de TV3, ballant uns llancers i uns rigodons a l'Escola Bailongu de Barcelona, i les col·laboracions amb el Casal d'Infants del Centre Cívic Pati Llimona i amb la Presó Model de Barcelona els dies 21 i 23 de desembre respectivament.

A l'Assemblea de l'any 2000, es presenten dos projectes desenvolupats al llarg de l'any: la restauració de la Senyera modernista i la confecció dels complements necessaris per als bastoners més petits: faldellins, camalls de picarols i mocadors. També es comenten altres temes, com la implicació de diverses persones de l'Esbart en l'organització dels actes que l'Agrupament d'Esbarts Dansaires, del qual l'Esbart Català és soci fundador, prepara per celebrar el centenari de la primera ballada de danses a la ciutat de Vic l'any 1902.

Així mateix, cal esmentar: el canvi de mestres en acceptar Ester Barceló el càrrec de mestra de la Secció Juvenil en substitució d'Elisabet Viladric i l'acollida d'estudiants de l'assignatura d'Etnologia dels Països Catalans a La Cafetera i la d'estudiants en pràctiques del Graduat en Dansa de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Dins el primer trimestre de l'any 2001 s'acaben les fitxes didàctiques sobre La Festa a Barcelona i s'enllesteix la publicació de l'estudi guanyador del I Premi Rafel Tudó. L'obra editada pel mateix Esbart, es presentarà el dia 7 de maig a la seu social, dins la programació Presentacions 2001, i el dia 28 de juny de l'any següent a la mateixa població de Sant Feliu de Codines.

Des de primers d'any s'assisteix a les reunions programades per l'Agrupament d'Esbarts Dansaires per preparar els actes que han de commemorar a partir de la tardor i al llarg de l'any 2002 el centenari de la primera restauració de danses a la ciutat de Vic. L'Esbart Català de Dansaires ha estat convidat a ballar a l'acte inaugural juntament amb els esbarts de Tona i Taradell, els dos esbarts dansaires més propers a Vic.

A la mateixa reunió també s'informa sobre l'article publicat a la revista L'Obra que edita l'Obra del Ballet Popular, on es parla de les activitats i els fons documentals de l'Esbart Català de Dansaires.

El mes d'octubre deixa dos bons records, concentrats bàsicament en un mateix cap de setmana. El dia 19 es rep la Medalla al Mèrit a la dansa catalana atorgada per primer cop per l'Obra del Ballet Popular. L'endemà té lloc l'acte d'inauguració del centenari dels esbarts al Teatre Atlàntida de Vic, acte que compta amb la intervenció dels dansaires de l'Esbart Català ballant sols o conjuntament amb els esbarts dansaires de Tona i Taradell i la direcció musical de Joan Gómez, Director Musical de l'Esbart.

Aquest mateix mes, però, es produeix un canvi de responsable a la Secció Infantil, ja que Núria Vinyoles ha de renunciar al càrrec en traslladar-se a viure fora de Barcelona, i és substituïda per Montserrat Garrich.

Pel que fa a les activitats de l'any 2001, a més de les ja esmentades, cal destacar-ne d'altres: el dia 18 de març els Cavallets Cotoners viatgen fins a la població de Tona juntament amb la resta de peces del Bestiari Històric de Barcelona on amb motiu del 600 aniversari de la declaració d'aquesta vila com a carrer de Barcelona, té lloc de forma especial i de manera extraordinària una cercavila amb el bestiari històric i la realització de l'acte del Toc d'Inici de les Festes de la Mercè.

Un altre desplaçament porta la participació de la colla de bastoners als actes d'inauguració de l'Euro Congrés realitzat a la ciutat francesa de Narbona el dia 26 de maig. Per al dia 1 de setembre es programen dues activitats a Calaf amb motiu de la recent inauguració de l'Eix Transversal: una cercavila al matí i un repertori de balls programat especialment per la diada que comprèn balls d'algunes de les poblacions que travessa la nova via de comunicació.

A l'Assemblea General de socis que es realitza el dia 16 de desembre, Bartolomé informa que les properes Festes de Santa Eulàlia es dedicaran especialment als balls de cavallets, per a la qual cosa el Departament de Festes de l'Ajuntament de Barcelona demana la col·laboració de l'Esbart, i exposa que aprofitant l'ocasió podrien presentar els cavallets petits i editar un llibre sobre la història dels Cavallets Cotoners de Barcelona.

Compartint el projecte de la Casa dels Entremesos

L'any 2002 comença amb la preparació de les Festes de Santa Eulàlia que, segons s'explica a tots els socis a l'Assemblea, es dedicaran especialment als balls de cavallets. A més de l'exposició amb els cavallets, cavallins i cotonines i diverses poblacions de Catalunya (Vilafranca del Penedès, Reus, Mataró, Sant Feliu de Pallerols, Blanes, Manresa, Olot i Torredembarra i a més els Cavallets Cotoners i els Cavallets petits de Barcelona), l'Esbart Català fa grans esforços per editar l'obra de Montserrat Garrich anomenada *Els Cavallets Cotoners de Barcelona: cavallets, cavallins i cotonines* i presentar els Cavallets Petits portats i ballats pels components de la Secció Juvenil a la cercavila de balls de cavallets.

Tots els actes dedicats als cavallets tenen molt d'èxit i un fort ressò a la ciutat, alhora que deixen una nova publicació a l'Esbart Català de Dansaires.

Les activitats es completen amb una proposta modesta: l'exposició de dibuixosicolorits pels components de les seccions infantil i juvenil sobre un dibuix d'un Cavallet Cotoner obra del soci Antoni Lluçà.

El mes de febrer porta més novetats pel que fa al projecte que ja es coneix amb el nom de La Casa dels Entremesos, l'objectiu del qual és poder disposar d'un edifici on s'allotgin totes les entitats que formen part de l'Associació Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella i en el qual la ciutat disposi d'una exposició permanent de la imatgeria festiva, tant de gegants com de les peces del Bestiari Històric de Barcelona. El projecte l'assumeix l'Ajuntament de Barcelona, segons anuncia la Regidora del Districte de Ciutat Vella, Katy Carreras, al sopar de celebració del 20è aniversari de la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella que es realitza el dia 15 de febrer. Durant aquest acte, davant dels representants d'altres administracions, la Regidora fa pública la cessió de

l'edifici de la Ceca, l'antiga fàbrica de moneda barcelonina, a la Coordinadora perquè aquesta pugui allotjar-hi La Casa dels Entremesos.

Tot i que l'Esbart ja ha participat en l'acte d'inauguració del centenari dels esbarts, la celebració d'aquest esdeveniment continua, i per tant la implicació dels components de l'Esbart Català de Dansaires al llarg de tot l'any 2002. Alguns dansaires són els protagonistes d'un reportatge fotogràfic destinat a l'exposició *Esbarts: 100 anys en dansa!* que es realitza al Museu d'Història de Catalunya durant l'acte d'inauguració del qual, que s'escau el dia 3 de setembre, també balla l'Esbart, com també ho fa als actes de cloenda del centenari que es programen a Girona el cap de setmana del 12 i 13 d'octubre. Finalment, l'Esbart Català de Dansaires també és present a la taula rodona que amb el títol *El futur dels esbarts dansaires s'organitza* pel dia 17 d'octubre, amb motiu de la presentació del llibre *Esbarts: 100 anys en dansa!* en el qual també hi ha col·laboracions dels socis de l'Esbart Català de Dansaires.

El mes d'abril porta una mala notícia en produir-se la mort de Josep Palouzié, la persona que ha ocupat més anys el càrrec de President a l'entitat que li ofereix un sentit comiat a l'església de Santa Maria del Pi.

Al llarg de l'any 2002 l'Esbart Català de Dansaires és protagonista de diverses publicacions: a la revista *La Porra* de Vilanova i la Geltrú i apareix un article sobre l'entitat, a la revista *caramella* un monogràfic sobre els Cavallets Cotoners i a l'obra de Xavier Orriols *Bastons a Vilanova* s'esmenta àmpliament la documentació d'aquest ball per part de l'Esbart Català de Dansaires a la dècada dels anys vint.

Malgrat les nombroses activitats, aquest any es recorda per les ballades suspeses per la pluja, entre les quals destaca la de Santa Eulàlia a la plaça de Sant Jaume i la ballada programada per al dia de Sant Ponç a la plaça de Sant Agustí. Per sort, però, no plou sempre i la resta d'activitats programades es duen a terme. Entre totes cal destacar: el dia 23 juny al Palau Sant Jordi amb motiu del Congrés Internacional Rotary Club, el 29 de juny a Sant Cugat del Vallès, els dies 6 i 7 a Sestao, el 10 de setembre a Olot per les Festes del Tura, el 15 de setembre a Cervera on es presenta un repertori especial programat amb motiu del 300 aniversari o el dia 5 de desembre a Vallfogona del Ripollès.

Just a l'inici de l'any 2003, el cap de setmana del 18 i 19 de gener, els dansaires es traslladen a la població de Muro d'Alcoi a Alacant convidats pel grup de ball d'aquesta població i que l'any 2001 havia estat convidat per les Festes de la Mercè. Aquest viatge de grat record pel bon tarannà del grup amfitrió enceta l'any en què l'Esbart Català de Dansaires celebra 95 anys de la seva fundació. A aquest viatge, el seguirà la ballada de les Festes de Santa Eulàlia realitzada el dia 15 febrer a la plaça Sant Jaume anomenada *La Ballada del segle* amb l'Esbart Sabadell Dansaire i Ballets de Catalunya com a convidats.

La celebració del noranta-cinquè aniversari també és motiu perquè l'Esbart Català de Dansaires torni a convocar el Premi Rafel Tudó. La convocatòria es fa pública el dia 23 d'abril, aprofitant la celebració de Sant Jordi i el relleu que té el llibre aquest dia. El dia 16 d'octubre es reuneix el jurat nomenat per fallar el premi, que després de la deliberació i els comentaris oportuns acorda atorgar el II Premi Rafel Tudó a l'estudi de Ramon Vallverdú *Foc en dansa: anàlisi dels balls*

de diables tradicionals. El dia 26 d'octubre es fa pública la decisió del Jurat i es lliura el premi a l'autor durant la celebració de la Festa del soci que es celebra a la Sala Raval.

El dia 2 de maig, els membres de la Junta Directiva fan una visita protocol·lària a la Generalitat de Catalunya on són rebuts pel Molt Honorable President Jordi Pujol i altres personalitats amb qui es comenta la possibilitat que es concedeixi a la Creu de Sant Jordi a l'Esbart amb motiu del proper centenari.

El dia 18 de maig dansaires grans i petits, directius i socis es traslladen a Ripoll, on dins el marc de l'acte *Festa de la Llana i Casament a pagès* es festeja l'aniversari de l'Esbart. Al matí, els balladors i balladores grans acompanyen els nuvis, mentre els components de les seccions infantil i juvenil ballen prop del Monestir de Ripoll. Després d'un dinar de germanor, tot plegats fan una ballada a les 5 h de la tarda.

En el capítol de vestuari cal remarcar l'ampliació dels conjunts per home amb deu conjunts de vellut de color negre i deu més de color marró. També es confeccionen faldilles per als Cavallets Petits i altres complements.

L'any 2003 es produeix el relleu d'una de les mestres de la Secció Juvenil, Ester Barceló, que és substituïda per Anna Vinyoles i el mes d'octubre el d'Alba Anguela que és substituïda per Pompili Massa, a la Secció Infantil. El mes de maig, les seccions Infantil i Juvenil són les protagonistes d'un article publicat a la revista infantil *Cavall Fort* titulat «Som bastoners».

Malgrat que el projecte de La Casa dels Entremesos continua endavant, sofreix una modificació important en qüestionar-se la viabilitat d'ocupar l'edifici de la Ceca, ja que no és prou ampli per allotjar totes les entitats sòcies de l'Associació Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella i els espais necessaris per als serveis comuns. Aquest fet fa que es proposi una nova ubicació, una de les finques de propietat municipal de la plaça de les Beates, al costat del rehabilitat Mercat de Santa Caterina. El mes de maig de 2004 la nova ubicació es donarà gairebé per definitiva, després d'una reunió dels responsables de l'Associació Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella i de les seves entitats associades amb representats de l'Ajuntament de Barcelona i de l'empresa Foment de Ciutat Vella.

Al llarg de l'any s'enllesteix l'adaptació d'un programa informàtic per poder gestionar els fons bibliogràfics de l'Esbart, cosa que estalviarà feina a l'hora de catalogar els llibres i facilitarà extraordinàriament les consultes i la localització dels documents. Aprofitant aquesta novetat, s'edita un tríptic on es descriuen breument els continguts de l'Arxiu i de la Biblioteca de l'entitat.

En l'apartat de ballades protagonitzades pels balladors i balladores de totes les seccions, cal esmentar la presència dels Cavallets Cotoners a les Drassanes barcelonines el dia 28 de març, convidats pel Gremi de Cotoners de Catalunya amb motiu d'un acte gremial commemoratiu. Una altra activitat que cal destacar és la participació a l'acte previ al Fòrum 2004 que es celebra al barri de la Barceloneta el dia 21 de juny. En aquest acte l'Esbart té diverses funcions: ballar a l'empostissat de l'antic dipòsit del gas juntament amb la resta de grups de dansa, encapçalar la cercavila d'imatgeria que recórrer els carrers del barri mariner, col·laborar en la construcció de les mans que seran una de les imatges que

identificaran el Fòrum de les Cultures, i a més coordinar tots els grups de balladors que participen en l'acte. La imatge de les mans a la platja de la Barceloneta, malgrat el cansament, és el millor record de la jornada.

Al cap de dos dies trobem els Cavallets Cotoners i els capgrossos de l'Esbart a l'acte d'inauguració del Congrés del Rotary Club que organitzen al Palau Sant Jordi per donar la benvinguda als congressistes. Finalment, també cal destacar l'anada a Saragossa, on amb motiu de les Fiestas del Pilar el cos de dansa balla a la plaça del Pilar dins la programació del Festival de las Culturas.

El dia 3 de maig a la reunió de la Junta Directiva es comenta l'esborrany del programa d'actes que l'Esbart Català de Dansaires té previst desenvolupar en homenatge a Aureli Capmany, amb motiu de cinquantenari de la seva defunció. Els actes començaran el dia 9 d'octubre i s'allargaran fins el mes de juny. El record de la figura de Capmany i de la seva participació a l'Esbart també encapçala la programació especial del curs de La Cafetera, del Ball dels Divendres, a més de conferències, articles i altres col·laboracions.

Una de les propostes, la més curiosa potser, és realitzar una jornada, a tall de congrés, de presentació d'estudis, reconstruccions, documentacions, etc. de danses catalanes. Aprofitant l'homenatge, l'Esbart proposa a l'Ajuntament de Barcelona que se li dediqui el nom d'un carrer o plaça al Districte de Ciutat Vella, proposta acceptada per l'Ajuntament i que es formalitzarà, després de ser acceptada per l'organisme competent, el 27 de gener de 2007.

A cavall entre la primavera i l'estiu, en unes jornades de calor extraordinària, els balladors participen en diversos actes de caire singular: el dia 20 de juny els Cavallets Cotoners participen com a convidats a la Festa de les Arts de Sant Cebrià de Vallalta; el dia 16 de juliol a la Cercavila de Bestiari que recorre els espais oberts del recinte del Fòrum de les Cultures; el dia 31 els Cavallets Cotoners formen part de la magnífica cercavila que celebra pels carrers de Vilanova i La Geltrú el 25è Aniversari de l'Agrupació de Balls Populars; el dia 10 d'agost, aquest cop ballant bastons, participen en els actes de la Festa Catalana celebrada a la localitat d'Els Angles. Abans de marxar de vacances i com ja fa algunes dècades l'Esbart balla a les Festes de Sant Roc de la Plaça Nova, aquest cop però amb un repertori que bàsicament és cantant, per la qual cosa l'acompanyament musical dels músics d'El Grupet es complementa amb el del cantant Xavier Andreu que entre altres peces interpreta l'Hereu Riera i la Bolangera, proposta que es repetirà a la Ballada del soci.

El mes de novembre es realitzen tres actes de la programació de l'homenatge: el dia 25 a la Biblioteca Bonnemaison té lloc la conferència *Aureli Capmany, més enllà d'En Patufet*, el dissabte 27 a les instal·lacions del Consell Superior d'Investigacions Científiques es duu a terme la jornada *Aportacions a la dansa catalana: trobada d'inèdits, inpublicats i publicats* durant la qual es presenten quinze aportacions a càrrec de XX autors. L'endemà es realitza la Ballada del soci 2004 - Record a Aureli Capmany que, com La Cafetera, compta amb una programació especial dedicada a Capmany.

D'entre les activitats fetes al llarg de l'any 2004, cal destacar l'organització de la I Mostra d'Esbarts Infants amb motiu de les Festes de Santa Eulàlia a la plaça del Rei, on ballen les seccions Infantil i Juvenil de l'Esbart. El dia 17 d'abril, l'Esbart Català de Dansaires balla al Palau de la Música convidat per Ballets de Catalunya, amb motiu del cinquantenari d'aquest esbart dansaire. El dia 26 de maig els

Cavallets Cotoners, juntament amb totes les peces del Bestiari Històric de la ciutat, reben els congressistes del 46^è Congreso de la Sociedad Española de Endocrinología y Nutrición. Pocs dies després, tots plegats viatgen a Burdeos en representació de Barcelona, la ciutat convidada al Festival des Jardins.

A finals d'estiu, el 20 d'agost, els components del cos de dansa ballen a Plasencia (Extremadura) en l'intercanvi cultural de Catalunya i Extremadura.

El dia 22 de gener alguns membres de la Junta viatgen a Sevilla per entrevistar-se amb Rafael Tudó Renom, fill del fundador de l'Esbart Català de Dansaires. L'entrevista s'ha concretat gràcies a les gestions de Joan Soler Amigó, familiar de Tudó, que acompanya i presenta els components de l'Esbart a Tudó Renom. L'entrevista permet desvetllar la incògnita de la desaparició de Tudó de l'Esbart Català i de la ciutat de Barcelona. Segons explica el seu fill, poc després de casar-se, l'any 1909 els seus pares viatgen a Sevilla on estableixen la família i obren un pròsper negoci de sastreria i pelleteria. Rafel Tudó Duran mai més no tornarà a Catalunya i morirà a Sevilla, on és enterrat. Aquesta informació, juntament amb dades biogràfiques i còpies de fotografies i documents és molt interessant per a l'Esbart, especialment en aquest moment que es comença a parlar del centenari de la fundació.

A principis del mes de febrer, l'Esbart col·labora en un altre acte relacionat amb la restauració d'una dansa, en aquest cas amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la represa de la Tornaboda de Gavà. El dia abans, els dansaires i directius participen amb una ballada a la Parròquia Pius X de Barcelona en l'acte en benefici dels afectats pel tsunami de Tailàndia.

És en aquest moment quan Bartolomé comunica les gestions fetes per poder usar un edifici de propietat municipal al carrer de Ripoll un cop s'acabi el contracte de lloguer pel local del passatge del Crèdit. A principis del mes d'abril, membres de la Junta visiten l'edifici on es podrà guardar tot el patrimoni de l'Esbart.

El dia 21 de maig Anna Bigas i Montserrat Garrich participen a la *IV Jornada d'estudi del ball de bastons* en què l'Esbart Català de Dansaires presentat dues comunicacions amb els títols: *Manual de descripció coreogràfica de balls de bastons* de Montserrat Garrich, Anna Viñolas i Núria Viñolas i *Ball de Bastons de Barcelona* de Joan Gómez, Anna Bigas, Montserrat Garrich i Jordi Bartolomé. La restauració del Ball de Bastons de Barcelona es presenta a la processó del Corpus i en la seva reconstrucció s'usen fotografies i documentació d'Aureli Capmany.

A partir del mes de maig, l'entitat s'aboca en un nou projecte: el viatge a Perú previst per mitjans del mes d'agost, on es ballarà a les ciutats d'Arequipa i Lima-Callao. Aquesta serà la primera vegada que els membres del cos de dansa viatgin a l'altra banda de l'Atlàntic. Per aquest motiu, la preparació del viatge es fa de manera minuciosa i acurada, sobretot tenint en compte les despeses del trasllat, molt importants per a l'Esbart que finalment n'haurà d'assumir els costos en no aconseguir cap patrocinador privat ni públic. El vespre del dia 12 d'agost, l'Esbart Català de Dansaires col·labora a les Festes de Sant Roc de la Plaça Nova, però aquesta no és una nit com la resta de nits que ha estat i serà present a la plaça Nova, ja que un cop s'acaba la ballada i el sopar amb què l'Associació de Festes de la Plaça Nova obsequia l'Esbart, l'expedició del Perú surt en autocar des de la plaça de Sant Jaume cap a l'aeroport de Madrid.

Aprofitant el viatge de l'Esbart al Perú, els cavallets de l'entitat es repassen acuradament al taller Nanín & Mestre de Barcelona, on es fa una restauració general de les peces. També s'aprofita per fer un repàs i canvi dels complements: banderins nous amb els escuts brodats, llances pintades i arreglades i confecció de bosses a mida per guardar els cavallets i les llances. Aquesta restauració és l'origen d'una exposició de fotografies dels cavallets que s'exposa a la planta baixa de la seu social entre els dies 10 i 25 de setembre, amb motiu de les Festes de la Mercè, amb imatges dels cavallets entre 1934, data de la seva estrena, fins el mateix any 2005.

A les Festes de la Mercè, l'entitat col·labora amb l'extens programa d'actes habitual des de l'any 1993: Toc d'Inici, Seguici d'Autoritats, Cavalcada de la Mercè, Matí Bastoner, MercèDansa, Galop de la Mercè i Mostra d'Associacions de la Plaça de Catalunya. Aquest any, però, s'afegeix una activitat especial: la participació a les *8 hores de ball de bastons-Record Guinness*, al Portal de la Pau.

En acabar les Festes de la Mercè, s'inicien altre cop les sessions de ball anomenades *Ball dels diumenges* ofertes a tothom, tot i que amb un canvi de dia i periodicitat. Alguns familiars dels dansaires infantils i juvenils demanen poder ballar una estona els divendres un cop els assaigs d'aquestes seccions han acabat i, després d'avaluar la proposta, la Junta Directiva acorda passar el *Ball dels diumenges* als divendres i canviar la periodicitat, passant de mensual a setmanal.

A la tardor, l'Esbart Català de Dansaires no atura les seves activitats. Es programa una de les Presentacions de novetats editorials prevista per al curs 2005-2006 molt relacionades amb l'Esbart. El mes d'octubre es presenta l'estudi de Montserrat Garrich *L'obra d'Aureli Capmany. La mirada a Tarragona*, editada per l'Ajuntament de Tarragona i Edicions El Mèdol, on es recull l'obra publicada i inèdita del que fou Director Artístic de l'entitat entre l'any 1909 i el 1917 i director de l'equip humà que realitzà l'Arxiu de Dansa Tradicional Catalana a la ratlla dels anys quaranta.

El dia 6 de novembre, els Cavallets Cotoners es traslladen a Manresa juntament amb tots els companys del Bestiari Històric de Barcelona per oferir el Toc d'Inici, amb caràcter extraordinari convidats per la Fira Mediterrània. La Ballada del soci es realitza a la Sala Raval el dia 13 de novembre. El diumenge 18 de desembre es celebra l'Assemblea General de socis en què s'exposa el parer dels socis sobre algunes propostes. Ramon Trullols, en nom de la Junta Directiva, demana als socis que proposin activitats per realitzar l'any 2008 amb motiu del centenari de la fundació.

L'objectiu de la convocatòria *100 idees per 100 anys* és recollir els desigs de tothom i fer una programació del gust de tots els associats per al Centenari. Per la seva banda, el President Jordi Bartolomé proposa a l'Assemblea la restauració dels mobles històrics de l'Esbart, despesa que és aprovada per unanimitat.

A la primera reunió de la Junta Directiva de l'any 2006, Bartolomé informa que el contracte de lloguer de la seu social que venç el 30 d'abril es pot allargar uns mesos més tot i que amb un augment considerable de l'import del lloguer mensual. L'ajornament permet restar al Passatge del Crèdit fins passades les Festes de la Mercè, cosa que facilitarà alhora la preparació del trasllat els mesos d'estiu i la participació a les Festes.

Amb la mirada fixada en aquest trasllat i també en el Centenari, els components de la Junta s'esforcen, entre aquest any i el 2008, en reordenar la documentació històrica de l'Esbart. Anna Bigas s'encarrega del buidat dels programes d'activitats i de la introducció de la informació a la base de dades creada per Ramon Trullols; Montserrat Garrich realitza un buidat exhaustiu de la informació continguda a les actes de les reunions de Junta Directiva i de les Assemblees de socis, ja siguin Generals o Extraordinàries; es canvien tots els contenidors (capses, carpetes, etc.) de l'Arxiu de programes, s'identifica tota la documentació legal (estatuts, reglaments, memòries d'activitats, contractes, convenis, subvencions, etc.); s'enquadreren els llibres d'actes que estan malmesos per l'ús, etc. Amb tot aquest repàs documental també s'incorpora la documentació que ha estat cedida a l'entitat per diverses persones: Joaquina Sarrat, Montserrat Assens, Carles d'Abàsolo, Núria Marqui, Jaume Simon, Montserrat Farrarons, Francesc Terron, Margarida Cusí, Francesc Melià i un llarg etcètera.

Al mateix temps continuen les entrevistes, que ara s'enregistren i filmen, amb socis de totes les edats per conèixer de primera mà les vivències d'èpoques anteriors, quin ambient es respirava i què ha representat l'Esbart Català de Dansaires a la seva vida. A la reunió de la Junta Directiva del 6 de març de 2006, el vocal Ramon Trullols presenta la llista de propostes d'activitats per realitzar al llarg del Centenari trameses pels socis, que es presentaran a l'Assemblea General de socis del dia 21 d'abril. El dia 29 del mateix mes es programa una altra de les *Presentacions* amb Roger Costa com a protagonista amb el seu treball *El proceso de folklorización de la danza popular catalana*, estudi sobre la història dels esbarts dansaires a Catalunya que parla de l'Esbart Català de Dansaires i en la qual l'autor ha inclòs nombroses fotografies cedides per l'entitat.

A mitjans del mes de maig, el cos de dansa participa en el Festival de Dansa de l'Antiga Corona d'Aragó que des de fa anys s'organitza per aquestes dates a la ciutat de Castelló. A principis del mes de juny, viatja fins a la ciutat polonesa de Poznan, juntament amb altres grups dedicats a la cultura popular que participen en la Festa Catalana organitzada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. La setmana següent es balla a Montserrat amb motiu del 50è Aplec d'Esbarts de Montserrat, en l'organització del qual es col·labora anualment ensenyant algunes danses.

Un cop enllestida la llista d'activitats per festejar el Centenari, la Junta Directiva amb l'ajut d'un equip de col·laboradors comenta les gestions necessàries per dur a terme totes les activitats. El mes de maig es decideix que l'any del centenari abastarà del mes d'abril de 2008 al mes de juny de 2009, iniciant-se amb un Pregó al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. El mateix mes arriba el comunicat de l'Alcaldia en què s'informa que com a resultat de l'expedient iniciat amb la sol·licitud de l'ECD de donar el nom d'Aureli Capmany a una plaça o espai públic de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona ha decidit anomenar així la placeta de la cruïlla dels carrers de Riera Alta i del Carme.

Mentre l'activitat de les seccions de l'Esbart Català de Dansaires continua, el mes d'octubre comencen les tasques per traslladar el patrimoni de l'entitat que s'encaixa meticulosament. De moment, s'ignora el temps que caldrà esperar abans de poder disposar de la nova seu social a La Casa dels Entremesos, tot i que mentrestant s'haurà de tenir accés als materials. Les gestions fetes pel President amb el Regidor del Districte Ciutat Vella el mes de juliol, permeten que fins a disposar de la nova seu l'Esbart assagi a partir de l'1 de novembre als espais cedits, gimnàs i menjador, per l'escola CEIP Àngel Baixeras, situada al carrer de Salvador Aulet cantonada amb la Via Laietana.

A finals d'agost es presenta l'obra de Ramon Vallverdú *Foc en dansa: els balls de diables tradicionals del Penedès i el Camp de Tarragona*, obra guanyadora a la II Convocatòria del premi Rafel Tudó, finalment editada per l'entitat conjuntament amb l'Ajuntament de l'Arboç i l'associació de cultura popular Carrutxa de Reus. La presentació té lloc el dia 24 d'agost davant l'Ajuntament de l'Arboç amb un nombrós públic que hi assisteix. L'acte s'inicia amb la benvinguda de l'Alcalde de la població mentre la presentació de l'obra la fa Josep Bargalló, Conseller Primer de la Generalitat de Catalunya.

L'acabament de les Festes de la Mercè i el començament de la tardor representen l'inici de les múltiples gestions de cara als actes de celebració del Centenari. La primera gestió ja es fa el mes de maig quan s'aconsegueix una entrevista amb el coordinador del Cicle Cobla, Cor i dansa del Palau de la Música, en vistes a programar un acte dins del cicle del 2008 o 2009. La següent visita es fa a Tarragona amb els responsables dels esbarts dansaires de la ciutat, l'Esbart Santa Tecla i l'Esbart Dansaire de Tarragona, per proposar-los organitzar un acte conjunt amb motiu del centenari de l'Esbart Català de Dansaires i el tarragoní Teatre Metropol que, com el Palau de la Música Catalana de Barcelona, va ser inaugurat l'any 1908. La proposta, que és acceptada, seguirà el seu camí fins el dia 1 de març, data en què es realitza l'acte que reuneix tres esbarts dansaires d'estil ben diferent. El nou curs també porta una nova incorporació: la d'Oriol Fonollosa a la Secció Juvenil.

La comissió del Centenari, formada per diversos socis, ja s'ha reunit diverses vegades per intentar analitzar les propostes dels socis i donar-ne forma. En diverses sessions s'estableix la proposta de calendari, es determinen els responsables, etc. Paral·lelament, els membres de la Junta Directiva inicien una anàlisi dels recursos, tant humans com econòmics i d'infraestructura que seran necessaris per dur a terme la celebració.

Paral·lelament a totes aquestes gestions, el patrimoni de l'Esbart es trasllada a l'edifici del número 25 del carrer de Ripoll, on s'ocupa un part de l'edifici que es troba situat al primer pis. En un dels antics habitatges s'instal·la tot el vestuari, mentre que en un altre s'instal·la la secretaria i s'hi guarden totes les capses que contenen la Biblioteca, l'Arxiu i la resta dels béns de l'entitat, senyera modernista inclosa. El trasllat s'aprofita per fer restaurar els tres mobles històrics de l'Esbart que porten l'anagrama al frontis, s'enquadernen i restauren diversos documents i llibres i substituir els contenidors, capses i carpetes de tota la documentació amb l'intent de deixar-ho enllestit de cara al futur trasllat a la Casa dels Entremesos.

A l'edifici del carrer de Ripoll, les dificultats són evidents i més encara amb la celebració del Centenari a les portes; la inversió de temps i esforços per part dels dansaires i de la Junta Directiva és extraordinària, a la qual cosa cal afegir la inversió econòmica que implica qualsevol trasllat d'ubicació.

Malgrat les dificultats i enmig del trasllat, es duen a terme les activitats programades: el dia 7 d'octubre a Barcelona es participa en la Cercavila que festeja el 150è aniversari de la Guàrdia Urbana muntada; el 12 de novembre al Centre Sant Pere Apòstol es duu a terme la Ballada del soci 2006; el 17 de novembre una representació dels Cavallets Cotoners dona la benvinguda als assistents de la recepció de Nadal de l'Arca de Noè a Els Tres Molins i el vespre del 22 novembre es programa una de les *Presentacions* 2006 al sala d'actes del Palau de la Virreina. Com els darrers anys, el 2006 es tanca amb la col·laboració a la Diada de les Tradicions Nadalenques de la Fira de Santa Llúcia de l'avinguda

de la Catedral, la sortida de la Carassa el dia 16 i l'Assemblea General de socis que per manca de local es celebra a la seu de l'Agrupament d'Esbarts Dansaires, que gentilmente cedeix la sala de reunions.

Enguany, l'Assemblea es centra en desenvolupar dos temes importants: discutir i aprovar el text dels nous Estatuts per adaptar-lo a la legislació vigent i la programació d'actes del Centenari. Pel que fa als Estatuts i després de valorar les propostes de diversos socis, es voten els nous articles o les modificacions convenientes als actuals de manera que s'aprova definitivament el text dels Estatuts que regiran l'Esbart Català de Dansaires a partir de la data de la seva inscripció i aprovació pel Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

En nom de la Junta Directiva, Ramon Trullols, Vocal coordinador del Centenari, presenta a l'Assemblea el projecte d'actes que l'Assemblea accepta segons el següent esquema:

- Pregó amb audició del preludi, mostra dels balls, presentació del cartell, del logotip i del CD de música amb els balls més ballats per l'entitat i algunes de les sardanes dedicades a l'Esbart, lliurament del record als socis i autoritats.
- Convocatòria del III Premi Rafel Tudó.
- Publicació del llibre sobre la història de l'Esbart Català de Dansaires, el llibre *Aportacions a la dansa catalana*, els materials didàctics de La Festa a Barcelona, el segell commemoratiu i la presentació d'aquestes obres.
- Inauguració de l'exposició «Cent anys de l'Esbart Català de Dansaires».
- Foment de la dansa catalana a les escoles.
- Curs especial de La Cafetera.
- Conferència-concert a l'entorn de la dansa i de la música de dansa.
- Mercèdansa 2008 on es convidaran diferents poblacions de les quals algun soci de l'Esbart Català de Dansaires ha recuperat alguna dansa.
- Ballada al Fòrum on es convidaran als esbarts que han tingut una relació més propera a l'ECD.
- Ballada al Palau de la Música Catalana.
- Cercavila extraordinària per Ciutat Vella, amb Bestiari i Gegants amb un final que compregui els balls d'algunes peces del bestiari, dels gegants i algunes de les sardanes dedicades a l'entitat.
- Ballada de la Mercè a Ciutat Vella.
- Ballada del Soci « Especial Centenari ».
- Ballada al Teatre Metropol de Tarragona amb els esbarts de la ciutat.
- Ballada a Empúries amb l'esbart de la localitat.
- Ballada a les comarques de Lleida.
- Ballada a la Catalunya Nord.

- Ballada a les Illes Balears.
- Excursió amb els components de les Seccions Infantil i Juvenil.
- Col·laboració amb la població d'El Bruc amb motiu del 200 aniversari de la Guerra del Francès.
- Col·laboració amb l'Esbart Manresà amb motiu del centenari l'any 2009.
- Col·laboració amb el Museu Etnològic de Barcelona amb motiu de la Nit dels Museus.

Al projecte d'aquestes activitats especials cal afegir les activitats ordinàries dels darrers anys i altres en col·laboració amb diverses entitats.

Anem cap el Centenari!

A partir d'aquest moment es fa realitat el lema: *Anem cap el Centenari!*, que figurarà en la correspondència que al llarg de l'any 2007 s'enviarà als socis, amics i col·laboradors. El mes de gener, la Junta Directiva encara afegeix una nova proposta al Centenari dedicada als socis. L'edició i tramesa d'una postal d'aniversari que reproduïx una de les postals de l'any 1913.

El dia 27 de gener, la Junta Directiva amb la senyera de l'Esbart i un grup de dansaires es troben a l'acte de inauguració de la plaça Aureli Capmany, situada a la confluència dels carrers del Carme, de la Riera Alta i de Ma Aurèlia Capmany. A l'acte, presidit per Jordi Hereu, Alcalde de Barcelona, intervenen Anna Capmany Gibert, néta d'Aureli, i el President de l'Esbart Català de Dansaires. En acabar els discursos, els balladors i balladores ofereixen tres balls als assistents per cloure l'acte d'inauguració d'un espai dedicat a Capmany, segons ha proposat l'entitat l'any anterior.

El mes de febrer i les Festes de Santa Eulàlia arriben amb el programa habitual dels darrers anys: participació de les seccions Infantil i Juvenil al Pregó, mostra de dansa catalana a la plaça de Sant Jaume a càrrec del cos de dansa i presència dels Cavallets Cotoners i de les colles bastoneres al Seguici de Santa Eulàlia. Aquest any les seccions Infantil i Juvenil ballen al Verger del Museu Marès en l'acte que conjuntament organitzen l'Esbart i la Coral L'Esquitx, cor infantil que assaja al barri Gòtic. Aquesta proposta es repetirà, en part, en dues ocasions més al llarg de l'any.

Una altra de les novetats és la signatura del conveni de cessió de l'edifici del número 5 de la plaça de les Beates entre l'Ajuntament de Barcelona i la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella. La signatura assegura definitivament, malgrat que sense data coneguda, la instal·lació de la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella i de les seves deu entitats associades a La Casa dels Entremesos.

En no disposar en aquests moments d'un local propi, la Junta decideix no organitzar el curs La Cafetera amb el format habitual i fer unes activitats de cap de setmana de tema monogràfic, la primera de les quals, sobre balls i danses d'Alacant, es porta a terme els dies 17 i 18 de març a les instal·lacions del Centre Cívic Pati Llimona. Al cap d'un mes, s'organitza una sessió especial per als alumnes de l'assignatura Etnologia dels Països Catalans impartida per la professora Josefina Roma a la Universitat de Barcelona.

La Comissió del Centenari, formada per diversos socis i sòcies, es reuneix diverses vegades per concretar les propostes. Paral·lelament, s'engeguen els diferents projectes: un grup de socis prepara l'exposició, un altre s'encarrega de tirar endavant el llibre dels cents anys d'història de l'entitat i un tercer continua el calendari d'entrevistes amb socis i sòcies per recollir informació. Com a membre del mateix projecte documental ampliat per la nova documentació recollida, la Junta Directiva decideix reproduir en suport electrònic tot el recull de premsa que documenta la història i activitats de l'Esbart des de 1908 per assegurar-ne la seva conservació.

El mes de març, l'Esbart rep una proposta interessant pel seu caràcter especial: se'l convida, per la implicació de l'entitat i la participació dels dansaires grans, a la filmació de l'obra audiovisual de l'artista Alberto Peral, destinada a una exposició prevista pel Museo Centro de Arte Reina Sofía de Madrid. L'obra de Peral, que s'anomena *Bailando*, és un calidoscopi audiovisual a partir de figures de forma rodona d'alguns balls de Catalunya: bolangeres, balls de gitanes, balls de faixes, entre d'altres. L'especialització de l'obra interessa els responsables del programa *Nydia* del Canal 33 que emeten una entrevista amb Peral i fragments de *Bailando*.

La feina dels diversos grups que treballen en els actes del Centenari ja comença a donar els seus primers fruits i el mes de juliol es decideix constituir el Comitè d'Honor del Centenari; a més ja es disposa de l'estructura de l'acte del Pregó i Obertura del Centenari. La Junta Directiva encarrega una obra musical a Joan Gómez, Director Musical, perquè obri l'acte i inicia les gestions per realitzar aquest acte que finalment es farà el dia 12 d'abril al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. L'acte constarà de: audició de l'obra Centenari; discurs de benvinguda per part de les autoritats; discurs del President; prego a càrrec de Joan Soler Amigó, especialista en cultura popular; presentació del cartell de l'artista Perico Pastor; enregistrament del CD Centenari amb la música de diverses danses escollides entre les més ballades per l'entitat al llarg dels seus cents anys; agenda del III Premi Rafel Tudó i de la peça de record de la commemoració, obra del taller Mestre & Nanín; i ballada de tres danses escollides del repertori programat a la primera activitat de l'Esbart Català de Dansaires a la sala d'assaigs del Palau de la Música Catalana el dia 23 d'agost de 1908, tot plegat presidit per la senyera modernista. També es decideix qui serà el conductor de l'acte.

El mes de setembre es dona el vist-i-plau al logotip del Centenari que ha dissenyat la dansaire Sílvia Martín, així com el color bordeus amb què serà imprès o estampat. Així mateix, s'encarreguen les samarretes amb què s'obsequiarà els dansaires de totes les edats i els polos i jaquetes per als dansaires grans, mestres, responsables de vestuari i membres de la Junta Directiva.

Paral·lelament, continuen les tasques de documentació de la història de l'Esbart Català de Dansaires: base de dades de ballades amb el corresponent buidatge de programes, resum de totes les actes de les reunions de la Junta i assemblees de socis, llistat complet de socis, digitalització dels dossiers dels cursos de La Cafetera, relació de les seus socials, digitalització i transcripció del Llibre de Signatures, relació d'activitats, etc. A més de deixar una sèrie d'eines per a la consulta interna i externa, tota aquesta tasca es prepara en vistes de la realització de l'exposició del Centenari i la redacció del llibre dels cents anys de l'entitat.

El dia 7 de desembre es realitza l'enregistrament del CD Centenari a càrrec de la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona sota la direcció de Joan Gómez i s'encarrega al musicòleg Josep Dolcet el comentari musicològic que acompanyarà l'edició del CD.

Aquest constarà de dos preludis, tres sardanes i dotze danses escollides d'entre les més ballades per l'Esbart Català de Dansaires al llarg dels seus cents anys d'història amb l'objectiu que totes les persones que han ballat en qualsevol de les seccions es puguin reconèixer en l'enregistrament.

Abans de l'Assemblea General de socis, la Junta Directiva estudia tres iniciatives per presentar als socis: signar un conveni per formar part del projecte Patrimoni Digital de Catalunya (PADICAT) de la Biblioteca de Catalunya i així assegurar la conservació de les versions històriques de les pàgines web i demanar l'ingrés de soci a la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i a la Fundació Institut Ramon Muntaner.

El cos de dansa que compta amb la reincorporació de Ramon Trullols com a mestre participa el dia 14 d'abril en la VIII Diada bastonera de la Vila de Gràcia, La revolta de les quintes: la memòria popular de Gràcia, el 21 del mateix mes és present al Fossar de les Moreres en l'acte anomenat La Ruta de la Llibertat. La tarda del dia 19 de maig col·labora en la Marató de dansa que es celebra a la plaça de Rius i Taulet per commemorar el cinquantenari de l'Esbart Lluís Millet, el dia 25 participa en la Festa de la música Tu tries! de Palamós i el 9 de juny ofereix una sessió especial als interns i familiars del Centre Cottolengo del Pare Alegre de Barcelona. Amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya, el matí de l'11 de setembre balla bastons en les activitats prèvies a l'acte institucional del Parc de la Ciutadella. Per les Festes de la Mercè, destaca l'actuació a la plaça del Rei com a amfitrió del grup Aires de Solleric de Sóller, amb el qual l'Esbart Català de Dansaires ha establert un intercanvi per a l'estiu del Centenari. Finalment, cal destacar la Ballada del soci que enguany es fa al teatre de l'Escola Tècnico-Professional Xavier, on també col·labora la Coral L'Esquitx cantant algunes peces per a les seccions Infantil i Juvenil.

Com sempre, l'any es tanca amb l'Assemblea General de socis celebrada el dia 16 desembre a la seu de l'Agrupament d'Esbarts Dansaires, reunió que es dedica en bona part als temes de la celebració del Centenari.

La primera novetat de l'any 2008 és la reactivació dels anomenats Balls dels divendres que, com els assaigs de les tres seccions, es fan a l'escola Àngel Baixeras. Un cop feta la convocatòria, la primera sessió es fa el dia 15 de febrer i a partir d'aquesta data cada divendres no festiu es reuneixen les persones que desitgen ballar una estona.

Les activitats de l'any del Centenari s'inicien el dissabte 19 de gener quan el cos de dansa balla a la plaça Major de Sant Vicenç de Montalt amb motiu de la Festa Major. El repertori es tanca amb l'anomenat Ball Pla d'aquesta població documentat per l'Esbart Català de Dansaires l'any 1923.

El primer trimestre de l'any transcorre de la manera habitual amb les festes de Santa Eulàlia com a eix important. Mentre s'accelera l'organització dels actes de Centenari, les reunions de la Junta Directiva es fan quinzenalment, la taula de reunions feta de taulons i cavallets es converteix en un mostrari de carpetes i documentació de tota mena i l'activitat és constant. Cadascú, segons la part de responsabilitat que assumeix, condueix les tasques que li corresponen. Tothom sap que un cop asseguts al Saló de Cent, el dia 12 d'abril, lluny d'ésser un dia relaxat, farà que tot giri encara més de

pressa per poder tenir enllestida una organització forta i acurada dels actes que es succeiran mes rere mes. El Centenari de l'Esbart Català de Dansaires ja és a la porta.

Crònica dels actes del centenari de la fundació : 2008-2009

A proposta del conjunt de socis de l'entitat, la Junta Directiva organitza un seguit d'actes de tot tipus, entre el mes d'abril de 2008 i el mes de desembre de 2009, per commemorar el Centenari de la fundació de l'Esbart Català de Dansaires. Actes protocol·laris, actes festius, mostres de dansa, viatges, publicacions, conferències i àpats de germanor que es realitzen a més de l'activitat habitual. La majoria dels actes són organitzats directament per l'Esbart Català de Dansaires, altres, però, són responsabilitat d'institucions, entitats o ajuntaments a proposta pròpia o de l'entitat.

12 d'abril de 2008, tarda

Pregó del Centenari de l'Esbart Català de Dansaires. Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona

Acte presidit per Carles Martí, Primer tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona. Presentació de Xavier Cordoní. Pregó a càrrec de Joan Soler i Amigó. Discurs de Jordi Bartolomé, President de l'Esbart Català de Dansaires.

En el decurs de la vetllada es procedeix a l'audició, en caràcter d'estrena de l'obra «Centenari» de Joan Gómez, a la presentació del cartell del Centenari obra del pintor Perico Pastor, a la ballada de l'Esquerrana, l'Hereu Riera i la Bolangera en record del primer programa del dia 23 d'agost de 1908 amb l'acompanyament musical de Montserrat Jorba i a la presentació de l'Agenda del Centenari.

Obsequi als socis i autoritats del record del Centenari, obra de Mestre & Nanín, i del CD Centenari.

19 d'abril, tarda, i 20 d'abril, matí, de 2008

La Cafetera de l'Esbart Català de Dansaires. Seu social de l'Esbart Ciutat Comtal.

El Contrapàs. La tradició catalana del contrapàs dins de les pràctiques occidentals de la dansa col·lectiva : pràctica i anàlisi estructural de la dansa i de la música, a càrrec de Carles Mas i l'acompanyament musical de Francesc Tomàs, Panxito, i Carles Mas.

24 de maig de 2008, tarda

Cercavila extraordinària. De Plaça de sant Jaume a la plaça del Rei recorrent carrers i places del Barri Gòtic.

Amb la participació de les seccions Infantil, Juvenil i Cos de dansa i les colles associades a la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella, els Gegants de la Ciutat i amb l'acompanyament musical: colles de grallers, mitja cobla, formacions de ministrers, El Grupet i la Cobla Sabadell.

En arribar a la Plaça del Rei cada secció de l'Esbart Català de Dansaires balla dos balls amb l'acompanyament de la Cobla Sabadell, seguits dels balls dels Gegants i del Bestiari. Per finalitzar la Cobla Sabadell toca, per a tot el públic, tres de les sardanes dedicades a l'Esbart Català de Dansaires i el Galop de la Mercè.

A l'acabar l'acte, a la plaça de Frederic Marès, es realitza un berenar de germanor i pastís de Centenari per a tots els participants.

18 de juny de 2008, vespre

Presentacions 2008. Sala d'Actes del Centre Cívic Pati Llimona

Presentació de les obres editades per l'Esbart Català de Dansaires amb motiu del Centenari de la fundació: *CD Centenari* presentat per Joan Gómez, *Aportacions a la dansa catalana : trobada d'inèdits, impublicats i publicats*: presentada per Montserrat Garrich i *La Festa a Barcelona*: presentada per Glòria Viladrich.

1 al 7 de juny de 2008

Alí Bey torna a Síria. Síria

Viatge de balladors i directius a Síria amb motiu dels actes de commemoració dels 200 anys de l'arribada del barceloní Alí Bey. Cercaviles, ballades i conferències a Damasc, Tartous i Latakia.

6 de juliol de 2008, matí

Inauguració de la placa commemorativa del Centenari a Montserrat. Camí dels Degotalls, al costat del Monument a la dansa

Amb la presència de la junta directiva i socis a la Missa conventual es llegeix d'un text sobre l'Esbart Català de Dansaires i s'apadrinen diversos tubs del nou orgue de Montserrat i s'inaugura la placa commemorativa del Centenari al Camí dels Degotalls, amb la presència i benedicció del delegat del Pare Abat.

8 de juliol de 2008

Postal i segell commemoratiu del Centenari

Tramesa de la postal amb el segell commemoratiu del Centenari als domicilis de tots els socis de l'entitat.

8 de juliol de 2008, vespre

Conferència-concert a l'entorn de la dansa i la música tradicional. Sala Jacint Verdaguer de l' Ateneu Barcelonès.

La conferència consta de dues parts: la primera sobre la dansa a càrrec de Montserrat Garrich i la segona sobre la música a càrrec de Joan Gómez, amb l'acompanyament musical d'El Grupet.

14 al 19 de juliol de 2008

XXVIII Mostra Internacional Folklorica. Sòller

El cos de dansa participa en tots els actes del Festival a les ciutats de Sòller, Mallorca i Alcúdia, amb l'acompanyament musical d'El Grupet. S'ofereix un conferència sobre indumentària catalana i una sessió pràctica d'aprenentatge de danses catalanes a càrrec d'Anna Bigas i Ramon Trullols.

11 de setembre de 2008, matí

Diada nacional de Catalunya

Ofrena floral de la Junta directiva i Socis al monument de Rafael de Casanova en nom i record de tots els socis i sòcies de l'Esbart Català de Dansaires, amb la interpretació d'Els Segadors a càrrec de la Banda Municipal de Barcelona.

20 i 21 de setembre de 2008, tarda

Festes de la Mercè 2008. Quito-Catalunya. Torre de Jaume I.

Dins de la programació dels actes de les Festes de la Mercè 2008, es participa en l'acte Quito-Catalunya en el que el cos de dansa balla un programa de danses i balls mariners amb l'acompanyament musical d'El Grupet, juntament amb grups folklòrics representants de la ciutat de Quito.

21 de setembre de 2008, migdia

Festes de la Mercè 2008. Mostra d'Associacions. Plaça de Catalunya

A la Mostra d'Associacions de la Plaça de Catalunya, a la que l'Esbart Català de Dansaires sempre ha col·laborat amb la participació de les seccions Infantil i Juvenil, es programa una ballada de danses a càrrec de les seccions Infantil, Juvenil i Cos de dansa amb l'acompanyament musical d'El Grupet.

21 de setembre, matí i tarda

Festes de la Mercè 2008. MercèDansa. Places dels Àngels i de Sant Jaume

Programació especial del MercèDansa 2008 amb el convit a diversos balls de Catalunya documentats o restaurats per l'Esbart Català de Dansaires, amb l'acompanyament musical d'El Grupet: Ball de Rams d'Hostafrancs (Barcelona), Ball de les donzelles de Granollers, Ball de Morratxes de Lloret de Mar, Cap de Dansa d'El Pinell de Brai, Ball de les Gitanes de Vilafranca del Penedès i Les Danses de Vilanova i la Geltrú.

1 de novembre, tarda

Fira Mediterrània de Manresa. Pati del Teatre Kursaal de Manresa

Amb la participació del cos de Dansa i la col·laboració de l'Esbart Manresà i l'acompanyament musical d'El Grupet.

23 de novembre, tarda

Ballada del Soci 2008. Teatre del Centre Artesà Tradicionàrius

Amb assistència de nombrosos socis i familiars i amb la participació de totes les seccions i antics dansaires i l'acompanyament musical de la Cobla Sant Jordi - Ciutat de Barcelona.

3 de febrer de 2009, vespre.

Exposició Esbart Català de Dansaires 1908-2008 : cent anys d'història. Sala d'exposicions d'El Corte Inglés de l'avinguda del Portal de l'Àngel

Inauguració de l'exposició commemorativa del Centenari que queda exposada fins el 23 de febrer.

1 de març de 2009, tarda

Centenari. Teatre Metropol de Tarragona.

Conferència introductòria sobre la trajectòria de l'Esbart Català de Dansaires i els esbarts de la ciutat de Tarragona a càrrec de Josep Mª Fuentes, il·lustrada amb l'exposició *Esbart Català de Dansaires. Cent anys d'història 1908-2008*.

Repertori de dansa catalana amb la participació de l'Esbart Català de Dansaires, l'Esbart Santa Tecla i l'Esbart Dansaires de Tarragona i l'acompanyament musical de la Cobla La Principal del Llobregat.

18 d'abril de 2009, tarda

Festa de la música i de la dansa. Palau de la Música

Ballada commemorativa del centenari de l'Esbart Català de Dansaires, amb la participació del cos de Dansa dirigits pels Mestres de dansa Anna Bigas i Ramon Trullols. L'acompanyament musical és realitzat per diverses formacions instrumentals sota la direcció del Director Musical Joan Gómez. El repertori programat homenatja i recorda tots els Mestres de Dansa que ha tingut l'Esbart Català de Dansaires des de l'any 1908, amb danses del seu gust personal, que hagin estat documentades, etc. Són introduïdes per textos de presentació que relacionen la trajectòria de l'Esbart Català de Dansaires i l'evolució històrica de la ciutat de Barcelona.

L'acte es complementa amb la visita a l'exposició *Esbart Català de Dansaires. Cent anys d'història 1908-2008* que el públic assistent pot veure instal·lada a la Sala Lluís Millet del palau de la Música Catalana.

16 de maig de 2009, tarda i vespre

L'Etnològic en dansa. Nit dels museus. Museu Etnològic de Barcelona

Mostra i animació de dansa amb la participació dels balladors, balladores i músics de l'Esbart Català de Dansaires.

17 de maig de 2009, tarda

Dinar de Centenari. Reconeixement als socis. Hotel Catalònia Rambles

Àpat de germanor dels socis de l'Esbart Català de Dansaires amb la presència dels representants municipals i entitats federatives.

Reconeixement i homenatge als socis amb l'entrega de la distinció de l'agulla de plata als socis i sòcies amb 25 anys o més d'associat i l'agulla d'or als socis i sòcies amb 50 anys o més d'associat

27 i 28 de juny de 2009

Balla a la natura. Alberg Canyamars de Dosrius

Excursió amb tots els dansaires de les seccions Infantil i Juvenil amb un seguit d'activitats al voltant de la dansa catalana i la natura.

1 a 3 d'agost de 2009.

Aplec Internacional de la sardana i mostra de grups folklòrics. Luxemburg

Viatge de dansaires i directius amb la participació a la Cercavila i Mostra de balls.

20 de setembre al 25 d'octubre de 2009

Exposició Esbart Català de dansaires 1908-2008 : cent anys d'història. Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos de Barcelona.

L'Alcalde de Barcelona i altres autoritats inauguren l'exposició *Esbart Català de Dansaires. Cent anys d'història 1908-2008* instal·lada a la Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos, nova seu de l'Esbart Català de Dansaires que comparteix amb la resta d'entitats associades a l'Associació Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella.

Setembre 2009 a juny 2010

La Cafetera de l'Esbart Català de Dansaires. Sala de Ball de La Casa dels Entremesos.

Programació especial de Centenari coincidint amb l'Any Amades.

28 de novembre de 2009

Aportacions a la dansa catalana. Sala d'Actes de La Casa dels Entremesos

Convocatòria de la segona jornada de presentació i difusió d'estudis, reconstruccions, dinamitzacions, reculls musicals, iniciatives de difusió, etc. a l'entorn de la dansa catalana.

20 de desembre de 2009, tarda

Jornada de portes obertes. Visita al despatx, arxiu, biblioteca i vestuari de l'Esbart Català de Dansaires a La Casa dels Entremesos

Visita a la nova seu social de l'Esbart Català de Dansaires i al conjunt d'espais de La Casa dels Entremesos.

Al llarg de tot el Centenari l'Esbart Català de Dansaires rep diverses distincions en reconeixement de la tasca realitzada als llarg de la seva història:

- Medalla d'Honor de la Ciutat de Barcelona
- Trofeu Centenari de l'Agrupament d'Esbarts Dansaires
- Trofeu Continuïtat de la Federació Sardanista de Catalunya i l'Obra del Ballet Popular

- Rosa de Plata per la trajectòria centenària i la tasca a favor de la ciutat i en especial de Ciutat Vella de Barna Centre
- Trofeu El Grupet

L'Esbart Català de Dansaires a La Casa dels Entremesos

Des de la primavera de l'any 2009, l'Esbart Català de Dansaires té la seu social a La Casa dels Entremesos, equipament gestionat per la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella que actualment té tretze entitats de cultura popular associades.

Aquest projecte, La Casa dels Entremesos, no sorgeix en quatre dies, sinó que ha estat treballat i vetllat al llarg d'anys per algunes associacions de cultura popular de Ciutat Vella. L'Esbart català de Dansaires és una d'elles.

A mitjan anys vuitanta, components de l'Esbart Català de Dansaires i l'Associació de Festes de la Plaça Nova fan un repàs d'edificis buits al barri amb el projecte d'instal·lar-hi conjuntament la seu de les dues associacions, amb un espai comuns i compartits i uns altres de privats. Es fa la pentinada al barri Gòtic barceloní, però la iniciativa no prospera per la manca dels recursos econòmics necessaris.

El projecte és assumit finalment per la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella, de la que l'Esbart forma part des de 1993. Des dels inicis de segle XXI, la Coordinadora es posa a treballar en el projecte de La Casa dels Entremesos. Aquest és el nom que es donarà a un equipament comú on tindran seu totes les seves entitats associades que ho desitgin i on podran desenvolupar totes les seves activitats, tant les privades com aquelles públiques (cursos, conferències, exposicions, etc.). D'aquesta manera, es recupera el projecte pensat per l'Associació de Festes de la Plaça Nova i l'Esbart Català de Dansaires per ser assumit per la Coordinadora i donar aixopluc a tot el conjunt d'entitats que té associades. El projecte passa per diverses fases i s'endarrereix per diferents motius, i finalment, la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella rep de l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant conveni, la cessió de l'edifici acabat de remodelar situat al número 2 de la plaça de les Beates de Barcelona, a tocar de la Via Laietana i ben proper al Mercat de Santa Caterina.

L'Esbart Català de Dansaires s'hi trasllada el mes de març der 2009 i a partir d'aquest moment hi realitza totes les activitats, tant les privades com les publiques: els assajos, les presentacions, els cursos, els actes socials i les exposicions, i hi té instal·lat tot els seu patrimoni. Des de llavors, comparteix vida quotidiana i responsabilitats amb altres dotze associacions de cultura popular i la Coordinadora.